

65. évf., 2011. IX. 8., ára 50 dinár

23

Jó Pajtas

MIT-tábor, Pacsér

A Simonyi Zsigmond helyesírási verseny Kárpát-medencei döntőjét 2011. V. 28-án tartották Budapesten az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen a Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet szervezésében. Vajdaságot 8 általános iskolás tanuló képviselte ezen a megmérettetésen, akik két vajdasági (körzeti és tartományi) forduló után szereztek jogot a döntőben való részvételre. A zsűri tagjai neves magyarországi egyetemi tanárok és nyelvészek voltak. A vajdasági kisdíjak közül **Tápai Ramóna**, az újvidéki Petőfi Sándor iskola 6. osztályos tanulója saját korcsoportjában a legjobb 10 között végzett 94 ponttal (felkészítő tanára Rokvić Erzsébet), **Krezsó Krisztián**, a zentai Emlékkiskola 5. osztályos tanulója különdíjas lett 95 ponttal (felkészítő tanár Kormányos K. Gyöngyi).

Rokvić Erzsébet tanárnő Arany Oklevélben részesült több-éves eredményes pedagógiai munkájáért.

Minden tanuló és felkészítő tanár értékes könyvcsomagot és oklevelet kapott.

Katona Réka és Krezsó Krisztián
5. o., Emlékkiskola, Zenta

A képen a következő tanulók láthatók: Katona Réka (Emlékkiskola, Zenta, felkészítő tanára Kormányos K. Gyöngyi), Tuvic Blanka (Csáki Lajos iskola, Topolya, felkészítő tanára Nagy Majlát Ágota), Samu Ágnes (Miroslav Antić iskola, Palics, felkészítő tanára Arnold Ildikó), Tápai Ramóna (Petőfi Sándor iskola, Újvidék, felkészítő tanára Rokvić Erzsébet), Krezsó Krisztián (Emlékkiskola, Zenta, felkészítő tanára Kormányos K. Gyöngyi), Fehér Petra (J. J. Zmaj iskola, Martonos, felkészítő tanára Varga Tünde), László Nikolett (J. J. Zmaj iskola, Martonos, felkészítő tanára Varga Tünde), Csordás Noémi (Szechenyi István iskola, Szabadka, felkészítő tanára Szabó Eszter).

A szabadkai Népkör MMK az Interetno Fesztivál kertében ebben az évben is nemzetközi gyermekrajzpályázatot hirdetett. Az Ex libris-Interetno 2011 kiállítás augusztus 22-én, hétfőn nyílt meg a Szabadegyetemen. Az idén a pályázatra 592 munka érkezett a világ 14 országából. A bírálóbizottság (Gyurkovics Hunor grafikusművész, Molnár Imre Mirko képzőművész-tanár és Kanyó Ervin grafikusművész) három korcsoportban osztott ki több díjat és elismerést. A szabadkai gyerekek ebben az évben is nagyon sikeresek voltak. A szabadkai Népkör MMK-ból **Nevena Veselinović** és **Ivona Medić**, míg az EmArt Műhelyből **Dózsai Dóra** a díjazott (az oklevél mellé könyvet és vajdasági művészek egy alkotását kapták). Aranypáva díjban a következő Népkörös diákok részesültek: **Cibolya Sztella**, **Fazekas Izabella**, **Füstös Emma**, **Kolovics Klaudia** és **Szabó Szabasztján**.

EMI

A zentai Emlékkiskola három tanulója a Nemzeti Együvé Tartozás napja alkalmából a Kinyílik a Világ Alapítvány meghívására részt vett Budapesten a Világ Alapítvány Gyakorló Gimnáziumban és Általános Iskolában június 2-a és 4-e között megtartott Petőfi Sándor irodalmi versenyen. A megmérettetésre négy határon túli magyarlakta településről (Kárpátaljáról, Erdélyből, Vajdaságból: Zentáról és Horgosról) érkeztek a fiatalok, akik a játékos vetélkedő mellett vendéglátóik jóvoltából tartalmas művelődési és városlátogatási programon vehettek részt. Az 5. és 6. osztályosok korcsoportjában **Mészáros Réka** (6. b, Emlékkiskola) első helyezést ért el, **Nagy Abonyi Lúcia** (6. c, Emlékkiskola) második lett.

A képen: Kormányos Katona Gyöngyi (tanár), Nagy Abonyi Lúcia, Tóth Réka és Mészáros Réka látható.

PCA

Dózsai Dóra
díjazott
CD-karca

Fontos, hogy ápoljuk hagyományainkat

Szép élményben volt része annak, aki eljött június 11-én az óbcesei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör évadzáró ünnepségére, melyet a kultúrkör nagytermében tartottak meg. Táncsoportok, zenekarok, énekegyüttesek léptek föl, melyek az elmúlt évben kisebb nagyobb sikerrel szerepeltek egy-egy vetélkedőn, szemlén. Aki ott volt, megtudhatta, hogy a kultúrkörnek négyszáz tagja van. Négyszáz! A legfiatalabbak 3-4 évesek, de sok általános iskolás is táncol, énekel. Mindannyian bemutatkoztak a két és fél órás műsorban.

Először az idei Gyöngyösborkrétán nagy sikert aratott Szelence táncgyüttes szerepelt, majd a legkisebbek, a Kenderkőc együttes népi játékokat mutatott be.

Szépek voltak a Mary Poppins rajzfilm zenéjére táncoló kis kéményseprők is.

Hallhattuk a KMV-én nagy sikert aratott Fokos zenekar játékát, majd gyönyörködhattunk a modern táncokban, néptáncszólókban, az országos bajnokokban, a latin egyvelegekben, majd a szambamixben. Tetszett a közönségnek a járszági halottas lakodalmi játék is. Meg a párosok, akik modern táncukkal a legjobbaknak bizonyultak az országos versenyen, s most Veszprémbe mennek a világbajnokságra. Majd következett a felnőtt latin formáció, akik szintén a világbajnokságra készülnek.

Ezután már mind dobogós együttesek léptek föl: a Kiscimbora, a show-dance formáció, a Free-show formáció, a Dúdoló énekegyüttes, a Pergető együttes, a Bekecs táncgyüttes, a Fantasy formáció... Valamennyien a Kőketánc, a Szőlj, síp, szólj!, a Durindó, a Gyöngyösbokréta, s más versenyek győztesei.

Az est folyamán összesen huszonöt csoport előadásában gyönyörködhattunk.

Az évadnak vége, de a munka rövid pihenő után folytatódik. Több meghívásuk van, utaztak Veszprémbe, Csongrádba, Egerbe, Bulgáriába, valamint a városnap és a Szent István-napi ünnepségen is felléptek.

Mit jelent kultúrkörösnek lenni? Elmesélik az óbcesei iskolások: **Magyar Zsófia, Molnár Kinga, Tóbiás Vivien, Kovács Franciska, Kovács Jónás és Tarján Barbara.**

Éppen bizonyítványosztáskor érkezem a Samu Mihály iskolába. Ide jár Zsófi. Őt a modern tánc érdekli.

– Nagyon szeretek táncolni – mondja, kezében szorongatva a színkitűnő bizonyítványát –, s már nagyóvodás koromban felléptem. Emlékszem, Mézga Géza zenéjére táncoltunk. Csoportvezetőm Ricz Róbert, a koreográfusunk Szoboszlai Ágota. Mindig szép eredményeket érünk el a versenyeken. Az idén az országos versenyen a latin formációval és a show-táncal is elsők lettünk, párosban pedig másodikok. Így júliusban Veszprémbe, augusztusban pedig Bulgáriába megyünk a világbajnokságra.

Barbara az idén már a Zdravko Gložanski iskola nyolcadikos. Ő is kitűnő tanuló, s a modern táncot kedveli.

– Hatévesen már én is felléptem, mégpedig a Törpikék zenéjére – emlékezik vissza Barbara. – Nagyon szeretek táncolni, s jól érzem magam a próbákon, jó a társaság. Sok fellépésre, versenyre utazunk, bejártuk már egész Magyarországot.

Franciska és Jónás a Sever Đurkić iskola tanulói. Ők is kiskoruk óta táncolnak, énekelnek.

– Ötéves korom óta néptáncolok, hegedülök, énekelek – jelenti ki Franciska –, s mondhatom, nagyon megszerettem a népzene-t. Szerintem fontos, hogy ápoljuk hagyományainkat, megismerjük a népzene-t, néptáncot, a népi viseletet. Az idén fejeztem be a zeneiskolát. Jó, hogy járhatok a kultúrkörbe, ahol Cseszák Korszik Anikótól énekelni, Cseszák Zsombortól, aki hegedűn játszik, népzene-t, Cseszák Balázstól pedig néptáncolni tanulhatok. Nagyon szeretek fellépésekre, fesztiválokra, versenyekre járni. Részt vettem a Szőlj, síp, szólj! vetélkedőn, s harmadik lettem. Nemcsak a szép eredmények végett járok, szeretek barátkozni. Legutóbb jó barátnőre leltem, aki Doroszlón él, s együtt megyünk a Gion Nándor irodalmi táborba. Igaz, hogy nem zenei tábor, de megbeszéljük, hogy visszük a hegedűnket is. Meg a temerini népzenei táborba is együtt megyünk. Ott aztán sokat fogunk majd énekelni, hegedülni. Mióta a kultúrkörben tevékenykedem, nagyon sok élményben volt már részem, a barátkozás mellett jártam Egerben, Szegeden, Pápán, Tuzséron.

– Franciska és a szüleim is biztattak, hogy jöjjenek a kultúrkörbe táncolni – folytatja az

élménybeszámolót Jónás, Franciska öccse. – Részt vettem én is a Szőlj, síp szólj! népzenei vetélkedőn, hegedültem. A kultúrkörbe elsős korom óta járok, táncolok, muzsikálok. A Bekecs és a Kiscimbora néptáncsoportokban, valamint párosban is néptáncolok. Most Vivienel táncoltam. Föl szoktam lépni az iskolámban is az ünnepségeken.

Vivien és Kinga a Petőfi iskolába járnak. Ők is kitűnő tanulók.

Vivien negyedik, de már harmadik korában is olvasta a Jó Pajtást. Nem csoda, anyukája (Babenyac Bernadetta) még mindig rajongója a lapunknak, ugyanis iskolás korában szorgalmas kitudósító volt.

– Én már hároméves koromban felléptem a kultúrkör kiscsoportjában – dicsekszik Vivien. – Azóta rendszeresen járok a próbákra, énekelek, táncolok a Kiscimbora, a Csiperke és a Bekecs néptáncsoportban. Felejthetetlenek a fellépések Budapesten, Nyíregyházán, Egerben. Táncolunk majd Szent István napján, a városnapon a központban...

– Hunorral, az osztálytársammal táncoltam párost, és én is tagja vagyok a Kiscimbora és a Bekecs néptáncsoportnak – mondja Kinga. – Nagyon szeretek a táncpróbákra járni, mert sokat szórakozunk, barátkozunk. No meg ott van a szimpátiám is... Szerintem jobb a táncpróbákra járni, mint otthon ülni a tévé vagy a számítógép előtt.

„Minden olyan napot elveszettek kell tekintenünk, amelyen nem táncoltunk legalább egyszer” – mondta Nietzsche. A kultúrkörösök is egyeznek a nagy német költővel.

Koncz Erzsébet

Nyárra terveztük

Ez a nyár is elmúlt, újra eljött a házi feladatok, ellenőrzők, osztályzatok ideje, már nem lehet sokáig aludni, egész délelőtt lustálkodni, délután a barátokkal lógni! A diákok többsége szeptember óta a nyári szünidőre várt, és augusztus végefelé is csak azért jut eszükbe az iskola, mert szeretnék újra látni a barátait, akikkel a nyár folyamán nem tudtak találkozni. Most ez a pillanat is eljött, ám mi a szabadkai Széchenyi István iskola ötödikesével még a nyári szünidő előtt néhány nappal beszélgettünk, és arról faggattuk őket, hogy a hosszú forró napokat milyen programok teszik majd izgalmassá. Terveiket olvasva, most néhány pillanatra talán bennetek is felidéződnek a nyári élmények.

Rónai Nikolett azt mondta, csak azzal a feltétellel mehet táborba, ha minden tantárgyból ötöse lesz.

– Magyarországra, egy kézművestáborba szeretnék elmenni, de még nem biztos, hogy anyukám elenged. A tábor területén van egy tó is, mindennap lehet fürödni, van sok játék, meg érdekes foglalkozások. Nekem például az üvegfestés nagyon tetszene. Lehet, hogy megyünk a tengerre is, de még ez sem biztos. Meglátogatom majd a nagyszülőket, játszom a barátokkal, általában kint vagyunk, tollaslabdázunk, focizunk, vagy bemegyek a városba és sétálok, fagyizok. Nem éppen izgalmas egyedül sétálni a városban, sokkal jobb, ha a barátaim is ott vannak. Nekem lassan múlik a nyár, bár sosem unalmas, alig vagyok otthon, mindig megyek valahová. Az iskola is csak a barátok miatt hiányzik – mondta Niki.

Fejes Klapka Alex a nyárra focitábort tervezett. Egyszer már volt táborban, méghozzá

a kishegyesi Kátai-tanyán, de ezt is nagyon várta már.

– Nagyon szeretek focizni, és a barátaim is jönnek. Szerintem jó lesz. Még nem tudom, milyen programjaink lesznek, de azt biztos, hogy sokat focizunk. A tábor nem olyan, mint a nyaralás, ám az idén valószínűleg nem is megyünk nyaralni. Nem is szeretnék a tengerre menni, megelégszem a medencével. Biztosan sokat leszek a barátokkal, focizunk, számítógépezünk, meg sokat játszok stratégiai játékokat. Szerencsére nincs semmilyen kötelezettségem otthon, úgyhogy egész nyáron szabad vagyok. Lassan múlik a nyári szünet, és ez jó, egyáltalán nem várom, hogy kezdődjön az iskola.

Katancsity Denisz is focitáborba készült, Alexszel.

– Pacséron lesz a tábor, egy hetet leszünk ott. A barátaim emlegették, hogy menjünk táborba, egyikük már volt tavaly is focitáborban, és nekünk is megtetszett. Már nagyon várom, szeretek focizni. Azután megyünk majd tíz napra Görögországba, öt család megy együtt, lesznek ott más gyerekek is, úgyhogy biztos az is nagyon jó lesz. Tavaly is voltam táborban, meg a tengeren is, és nagyon élveztem. Egyébként is nagyon szeretem a nyári szünetet. Amikor itthon leszek, játszunk, focizunk, társasjátékozunk a barátokkal, járunk majd úszni, meg lehet, hogy elmegyünk a családdal Szegedre, Kanizsára vagy Mórahalomra. Csak a társaság miatt várom, hogy újra megkezdődjön a sulis, de most jólesik a pihenés.

Jenei Dávid programjai között a tengerparti nyaralás már biztos volt, de a focitábor

még az iskolaév befejezése előtt pár nappal is bizonytalannak látszott.

– Júliusban a szüleimmel elmegyünk Horvátországba. Voltam már tengeren, szeretek ott lenni, jobb mint itt, de ugyanúgy ki tudom magam pihenni itthon is. Igaz, a húgommal sokat veszeksztünk, de azért jól elmúlik így is. Nem tudom, hogy eljutok-e a focitáborba, ha anyukám megengedi, akkor megyek. Én szívesen elmennék, hiszen még sosem voltam. A társaság is jó lesz, utazunk is, focizunk is. Jó lenne. Egy kis időt a nagyszülőknél töltök majd, együtt leszek a barátokkal, számítógépezek, internetezek, játszok. Otthon is lesz egy kis kötelezettségem, néha takarítanom kell majd. Gyorsan elmúlik a szünet, persze néha vannak unalmas napok is.

– Én két táborba is megyek az idén – tudtuk meg **Dimitrov Nikolettától**. – Az egyik egy néptánc-tábor, ide a tesómmal megyek, a másik egy gitártábor lesz. A néptánc-táborban már tavaly is voltam, összebarátkoztam másokkal, és nagyon jól éreztem magam, ezért az idén is megyek. Gitározni nem tudok, de játszom szintin, a táborban alakítunk zenekart, és majd ott muzsikálok. A tesóm gitározik, és tőle hallottam a táborról. Szerintem érdekes lesz. Sokat leszek a haverokkal, a közelben van egy játszótér, oda elmegyünk beszélgetni, játszani, hülyéskedni, elmegyünk majd fürödni, vagy bemegyünk a városba. Lehet, hogy az idén még a Balatonra is eljutunk, így a nyaralás sem marad el, és a nagymamám is meglátogatom majd – avatott be terveibe Nikoletta.

Reméljük, a nyári programjaik egytől egyig megvalósultak, és a szünidő végén élményekkel gazdagon tértek vissza az iskolapadba.

Sztojánovity Livia

Vége van a nyárnak...

Elbúcsúzott a nyár, elköszöttek a forró, kánikulával terhelt napok, újra benépesültek az iskolák, de a tantermek nyitott ablakain át beszökő szilvaillatú levegő még az elmúlt hetek emlékeit idézi fel a padokban ülő és könyvük fölé hajló fiatalok szívében. Az ősz a nagy változások időszaka, és ezek a változások már a télre való felkészülés jegyében telnek, amint azt a cinegemadárka is teszi Móra Ferenc fönt idézett versikéjében. Kezdetben ugyan még kellemesen melegítenek a napsugarak, bárnyfelhők kergetik egymást a kissé megfakult kék ég alatt, de a falu utcáin már üresen ásítanak a gólyafészkek, százával üldögélnek a drótszállakon a nagy vándortúra készülődő fecskék, és esetenként a nyarat búcsúztatva egymás után szólnak meg a pirregő tücskök. Októberben már gyakran ködösek a hajnalok, hamvaskék bolygók kapaszkodnak a kökénybokrok ágain, éjszakánként a láthatatlanul délnek repülő énekes rigók „cip” hangjait sodorja a szellő, és felbukkannak a tundrák felől érkező ludak első V betűi. Aki a hétvégeken vállára veszi a hátizsákot, és nyitott szemmel járja a természet ösvényeit, megfigyelheti, hogyan színesednek a levelek, miként sárgulnak fokozatosan a tavasszal oly üdén zöldellő fűszálak, és feljegyezheti naplójába azt a reggelt is, amikor a csípőssé vált levegőben, azon az őszen először, dér csillogott a fűszálakon.

Az őszi kirándulások rengeteg látnivalót kínálnak. Szeptemberben csúcspontjához érkezik az augusztus elején indult madár-

Levelibéka

vonulás, októberben pedig az említett északi ludakon kívül egyre-másra érkeznek a többi nálunk teletöl vendég is. Akik a Tisza vagy a Duna mentén laknak, figyeljék a vizet, mert akár naponta újabb és újabb madárfajokkal találkozhatnak! A mezőkön a kukoricatörést követően megjelenő kévekapocok egykettőre benépesülnek, erdei egerek, mezei pockok és törpeegerek költöznek alájuk, de őket követve felbukkan a menyét, éjszakánként a róka és a görény is, miként az erdei fülesbaglyok is szívesen kerülgetik zsákmányreményében a kukoricakévékből összerakott kupacokat. Az ősz ugyan néha esőssel, sáros utakkal terhes, de gumicsizmában vagy egy jó bakancsban és megfelelő öltözékben bátran útnak indulhatunk. Nem fogjuk megbánni!

A halastavaknál az ősz a lehalászások ideje, és ha engedélyt kaptunk a belépésre, jó alkalom kínálkozik arra, hogy a különböző halfajokat megismerjük. A hazaiak mellett hálóba kerülnek az Ázsiából importált és a nálunk is

megtelepedett halak is. A busa például akár 30 kilogrammra vagy még súlyosabbra is megnövelhet. Algával, alsóbbrendű rákokkal táplálkozik, a húsa kitűnő ízű. Szűrő halfaj lévén a csalira nem kap, így a horgászok nem tudják kifogni. A halászok viszont hálóikkal sok-sok tonna busát fognak ki minden évben!

A másik kelet felől érkezett halfaj, az amur fő tápláléka különböző hínárfélékből áll. Bár említett társához hasonlóan szintén tájidegen hal vizeinkben, amellet, hogy kitűnő horgászszákmány, sokat javíthatna a parti öv vízminőségén. Woynárovich Elek professzor szerint az amur egy kilogrammnyi tömeggyarapodásához 30–40 kilogramm zöld hínárt fogyaszt. Ha nem enne ennyit, előbb vagy utóbb a fölös hínár is rothadó iszaptömeeggé válna.

A zöld levelibékák kedves szokása, hogy ősszel újra brekegni kezdenek. Más hangok ezek, mint a tavasi vizekből kilométernyire elhallatszó szerelmes kórus, de számomra szorosán hozzátartoz-

*Vége van a nyárnak,
hűvös szelek járnak,
nagy bánata van a
cinegemadárnak.*

*Szeretne elmenni,
ő is útra kelni.
De cipőt az árva
sehol se tud venni.*

*Kapkod fűhöz-fához,
szalad a vargához,
fűzfahegyen lakó
Varjú Varga Pálhoz.*

*Azt mondja a varga,
nem ér ő most arra,
mert ő most a csizmát
nagyuraknak varrja.*

*Darunak, gólyának,
a bölömbikának,
kár, kár, kár, nem ilyen
akárki fiának!*

*Daru is, gólya is,
a bölömbika is,
útra kelt azóta
a búbos banka is.*

*Csak a cingének
szomorú az ének:
nincsen cipőcskéje
máig se szegénynek.*

*Keresi-kutatja,
repül gallyrul gallyra:
„Kis cipőt, kis cipőt!” –
egyre csak azt hajtja.*

**(Móra Ferenc:
A cinege cipője)**

nak az őszi vízkörnyék hangulatához. Gazdáikat könnyű észrevenni brekegés nélkül is. Szívesen sütkeznek a bágyadt szeptember végi vagy októberi napsütésben. Mozdulatlanul ülnek a leveleken akár hosszú órákon át. Évekkel ezelőtt egy helyen több mint harmincat számoltam meg egymáshoz viszonylag közel, amint az egyik nagy halastó gátján végighaladtam. Apró, zöld ékszerként ültek a fűbokrok levelein és a nádszállakon. Ha egyikük hanghólyagját felfújva brekegni kezdett, majd mindig néhány társa is csatlakozott hozzá. Néha egészen messziről, a tó másik oldaláról. De hangjukból ilyenkor már hiányzik a petézési időszakra jellemző tűz. Egyfajta jó érzést, meglepődöttséget sugárzó brekegés ez, amelyet általában alig kezdenek el, máris abbahagyják.

Busa

Amur

Ma már szinte kizárólag rezervátumokban csodálhatjuk meg a gyönyörű, megszelídíthetetlen vadlovakat, hiszen legádázabb ellenségük, az okatlanul gyilkoló ember miatt számuk jelentősen megtizedelődt napjainkra.

Vadlovak, a szabadság zabolátlan szimbólumai

Pedig az ember és a ló valaha egymástól elválaszthatatlan, egyenrangú társak voltak. Az ázsiai nomádok több mint 4000 éve domesztikálták az első vadlovakat, akik az emberi társadalom megbecsült, fontos tagjaivá váltak – egészen a gépek megjelenéséig.

Mintegy 400 lófajta létezik, melyeket a legkülönbözőbb feladatokra idomítottak; van köztük olyan, amelyik kocsit húz, és van, amelyik akadályokon repül át. A 400 fajta legtöbbször háziasított ló, de akadnak köztük vadon élők is. A mai vadlovak ősei valaha domesztikált lovak voltak, de csikóik elszöktek, szétszéledtek, és elvadulva, szabadon élnek.

A világon számos helyen található elvadult lovak csoportjait. A híres észak-amerikai musztáng a 15. században az Európából ér-

kező spanyol telepesekkel került az új kontinensre – akkor még szelíd lóként. Később, a 18. század körül elkoborolt háziasított lovakkal keveredve alakult ki az Amerika egyes vidékeken elterjedt állomány.

A vadlovak kisebb-nagyobb csoportokban élnek – a csapatot vezető mén, valamint a kancák és a csikók. Amikor a fiatal csikó felcseperedik, vagyis két éves kora körül, a mén elkergeti a csapatból. Akkor a fiatal hím útnak ered, és maga köré gyűjtve a saját háremét, új utódokat hoz létre.

Az egyetlen igazi vadló, amelynek őseit soha nem háziasították, a Przewalski-ló. Ironikus módon ezt a zömök, masszív állatot ma már csak fogságban találjuk meg. Az utolsó vadon élő Przewalski-lovat 1968-ban Mongóliában látták.

Az északi sólyom titka

A világ legnagyobb terméktű sólyma, az északi sólyom valójában tengeri madár, ugyanis télen hosszú időt tölt az úszó jégen – fedezték fel brit kutatók.

Ez az első alkalom, hogy egy sólyomról kiderült: rendszeresen a tengeren él. A sólyom valószínűleg pihen a jégen, és más tengeri madarakra, például sirályokra vagy lumákra vadászik a ragadozó madaraknál valaha megfigyelt legnagyobb téli mozgáskörzetében. A felfedezés Kurt Burnham ornitológus nevéhez fűződik, aki az amerikai High Arctic Institute és a brit Oxfordi Egyetem munkatársa. Ő maga is meglepődött a jelenségen, az északi sólymok ugyanis nem mozognak a földtömegek között, hanem ténylegesen a jégablákon vagy az úszó jégen töltik a tél jelentős részét.

Más kutatók korábban is láttak jéghegyeken ülő, illetve az óceán felett repülő északi

ki sólymokat, de eddig úgy hitték, hogy csak rövid ideig vadásznak a tengeren, majd visszatérnek a szárazföldre – magyarázta Burnham. Az, hogy a tél nagy részét a tengeren töltik e madarak – ráadásul egyesek hatalmas területet is bejárnak –, azt mutatja, hogy mennyire alkalmazkodóesnek kell lennie az északi sólyomnak ahhoz, hogy túlélhesse a zord körülményeket, és szaporodhasson.

Miert gyűlik össze tömegével a világ legnagyobb, mindig magányosan élő hala Mexikó partjainál? A kifejezetten antiszociális élőlénytől ez teljesen szokatlan viselkedési forma. A repülőgépről készült felvételek tanúsága szerint viszont mégis megtörténik.

A tudósok 2009-ben fedezték fel a jelenséget. Először azt gondolták, a faj szaporodásával kapcsolatos a „rajzás”, de tévedtek. A 12 méter hosszúságú óriáscápák (*Cetorhinus maximus*) azért gyűlnek össze a Yukatán-félsziget mellett, mert a kis tonhal itt ívik, ennek ikrája pedig a cápák kedvenc csemegéje. Az egyébként planktonokkal táplálkozó óriáscápák ezt szűrik ki a vízből.

„Ekkora csoportot látni egy helyen fenomenális élmény – addig a pontig, amíg

már nem tudod kormányozni a hajót anélkül, hogy a halak miatt ne aggódnál” – mesélte Mike Maslanka, a Smithsonian Intézet munkatársa. „Fel sem fogod milyen óriásiak, amíg melléjük nem úszol, vagy egy hajót nem kormányzol a közelükbe.”

A mexikói idegenforgalom természetesen azonnal lecsapott a lehetőségre, és már hajóutakat is szerveznek az óriáscápák rajzásához. A turisták így a kutatók mellől nézhetik a jelenséget, sőt: aki kifizeti a borsos árat, még úszhat is a cápák mellett. A hatóságok viszont ezúttal nem engedték teljesen szabadjára a turizmus iparágát: szigorúan korlátozzák a cápalátogatások körülményeit. (Az óvintézkedések ezúttal nem az emberek, hanem a cápák érdekében fogantak.)

HOROG

Tollforgató kishorgászaink az Andi-tavon

**Két Dávid és másodszor Krisztián
a díjazottak között – Az ünnepélyes
díjátadás Seregély András
horgásztaván, Óbecsén volt**

A mikor legszorgalmasabb horgásztudósítóinknak átadtuk a díjakat, a szünidő kezdetén jártunk. Ennek, sajnos, vége! De most még a történet kezdetén járunk. Óbecsén vagyunk, a Seregély András és Darinka által gondozott Andi-tó varázslatos világában. Ide érkezett meghívott díjazottként versenyünk harmadik helyezetteje, a temerini Pásztor Krisztián; a második helyezett magyarkanizsai Dobó Dávid; valamint győztesünk, az adai Volford Dávid. Ha most valaki azt gondolja, hogy nagyot buliztunk, téved. A kishorgászok kiültek a vízpartra, és horgásztak, horgásztak, horgásztak... Bizonyították ezáltal, hogy színvonalas írsaiknak mondanivalóját nem a semmiből merítették, nem találták ki, hanem élményekre és tapasztalatokra alapozták őket.

Először történt meg, hogy díjazottjaink között nem voltak lányok. Volford Dávid nagyszámú színvonalas írásával, Dobó Dávid valamivel kevesebb, ám gazdag mondanivalót tartalmazó szövegeivel, és az immár másodszor dobogós Pásztor Krisztián gazdag pontyfogói tapasztalatokat tartalmazó beszámolóival nem engedték díjközelbe a zsinórátató ifjú hölgyeket. De, láttuk, nem sokáig lesz ez így. Az Andi-tó partján Éva, Volford Dávid húga fogta a halat. Mi lesz, ha ez a kislány egyszer elkezd írni!

Amikor ezt a gondolatmenetet futtattuk, még június írtunk. És küszöbön volt a szünidő, vele együtt a horgászás nyújtotta korlátlan szabadság párját ritkító élményvilága. Most, amikor a horgászás szerelmesei lassan visszakényszerülnek az iskolai hétköznapiok szürke egyformaságába, hasznosan tennék, ha a közelmúltban szerzett tapasztalataikat, élményeiket – akár megfogták, akár elmenekült az a hatalmas hal – megosztanák szakmabeli társaikkal. Vessék papírra – még jobb, ha a számítógépbe pötyögtesse be – és küldjék el nekünk. A két Dávid meg Krisztián a megmondhatója, hogy megéri. A Horog ugyanis számos tá-

**Dobó Dávid, Volford Dávid és Pásztor Krisztián
Seregély András tógazdával**

mogatójának köszönhetően csinos díjkupaccal jutalmazta a vízen járó kis tollforgatók fáradozásait. És teszi ezt a jövőben is. Mert a tollforgatás tudománya a horgászok körében nem gyakori jelenség. Tavaly ősszel és idén tavasszal azonban bizonyosságot nyert, hogy a horgászbót és az írószerszám nem két külön világból került elő. Vannak, akik mindkettővel kitűnően bánnak.

Csak ízelőtül mondjuk, hogy a nyári horgászás, „munkaszüneti napjain” Dobó Dávid három kitűnő írást küldött, és gazdag képanyagot mellékelte hozzájuk. Ezek az írások már a szerkesztőségi számítógépekben vannak, és hamarosan olvashatjátok őket. Ugyancsak Dáviddal kapcsolatos, hogy a magyarkanizsai kutyfogatóversenyen már az újságíróknak fenntartott csónakból kísérelte figyelemmel az eseményeket. És nem mulasztotta el, hogy az erről is beszámolót írjon.

Kispecásaink, figyelem!

A horgászdény hamarosan véget ér. Ha nem öntitek szóba/szövegbe élményeiteket, idővel elvesznek. Vagy annyira átmesélik őket, hogy már magatok sem ismertek rájuk. Ezért kíváncsian várjuk horgászbeszámolóitokat. Mert jövőre is osztunk ki díjakat. És azokat is valamelyik víz partján adjuk át a legszorgalmasabbaknak, akárcsak az idén tettük az Andi-tavon.

Buzás Mihály

Éva zsákmányával

Díjazottak, házigazdák, szülők, testvérek, barátok, a szerkesztőség tagjai...

Szeptember 8.

Adrienn, Mária, Adrián, Adriána, Irma, Csobán, Szerafina, Szergiusz, Engelbert, Alán, Adorján, Enna, Ibolya, Kilián és Nesztor napja.

Adrienn: Latin, francia eredetű név, az Adriána franciás alakja. Jelentése: adriai.

Irma: Az Irm- kezdetű germán női nevek német eredetű rövidülése. Alakváltozataival, az Irma és a német Erma névvel együtt Ermin, Irmín germán isten nevéből származik. Jelentése: Irmín istenség. Más magyarázat szerint a germán hermion néptörzs nevéből való.

1965. IX. 8. – 46 éve történt

Az írástudatlanság elleni küzdelem nemzetközi napja.

Az UNESCO által Teheránban összehívott világkongresszus úgy döntött, hogy e napot minden esztendőben az írástudatlanság elleni küzdelemnek (alfabetizálásnak) szenteli. A világkongresszus ráirányította a figyelmet az írástudatlanság felszámolására folytatott harc fontosságára.

600. IX. 8. – 1411 éve ünnepeljük

Kisasszony vagy Kisboldogasszony napja
A katolikus egyház Szűz Mária születésnapját ünnepli ilyenkor.

Szeptember 9.

Ádám, Péter, Dorottya, Gara, Gorgiás, Omár, Orgona, Szerafina, Szergiusz és Tivadar napja.

Ádám: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: ember. Más kutatás szerint a jelentése vörös, vörös földből való.

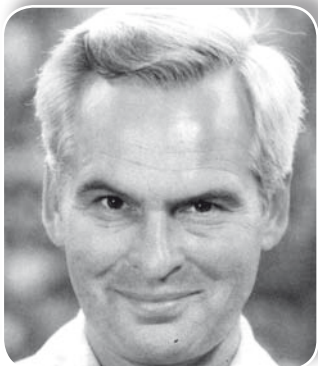
Szergiusz: Latin eredetű név, római nemzetségéből származik. Jelentése: megőrző, gondozó, felügyelő, felvigyázó.

1552. IX. 9. – 459 éve történt

A törökök 60-70 ezer fős hadserege megostromolta a Dobó István parancsnoksága alatt álló egri várat.

A kb. 2000 fős várórség öt hét alatt visszaverte a támadást, visszavonulásra kényszerítette a török sereget. Eger várának döntő szerepe volt a Felvidék védelmében, a törökök csak 1596-ban tudták elfoglalni ezt a végvárat.

1931. IX. 9. – 80 éve történt

Megszületett Latinovits Zoltán színész a magyar színházművészet kiemelkedő egyénisége, posztumusz Kossuth-díjas. Édesanyja Gundel Katalin, a legendás vendéglátós familia sarja. Második férjétől, Frenreisz Istvántól születtek Latinovits féltestvérei, (művésznevén) Bujtor István és Frenreisz Károly. Játzott és rendezett Veszprémben. Utoljára a Fővárosi Operett Színházban lépett fel. Szuggesztív indula-

tok, belső tűz, az érzelmek és az értelem harmóniájából fakadó alakbrázolás jellemezte művészetét. 1959-ben filmezett először. Több mint ötven filmben játszott, legemlékezetesebbet az Isten hozta, őrnagy úr és a Huszárik Zoltán rendezte Szinbád szerepében alakította.

Szeptember 10.

Nikolett, Hunor, Zalán, Noémi, Erik, Miklós, Ciprián, Mikolt, Tardos és Honória napja.

Hunor: A középkori eredetmondából, a csodaszarvast üldöző Hunor és Magor történetéből származó név. A hun (latin hunnus) népnév -r kicsinyítő képzős származéka.

Honória: Latin eredetű név, a Honóriusz férfinév női párja. Jelentése: tisztelőre méltó.

1898. IX. 10. – 113 éve történt

Erzsébet (Sissi) osztrák császárné és magyar királyné a Genfi-tó partján merénylet áldozatául esett: séta közben Luigi Luccheni olasz anarchista megtámadta és leszurta. Erzsébet hercegnő 1854-ben ment hozzá Ferenc József osztrák császárhoz. Szépségével és kedvességével nagy népszerűségnek örvendett. Nehezen viselte a szigorú bécsi udvari etikettet, ezért többnyire Korfun az Achilleion kastélyban, vagy Magyarországon, Gödöllőn tartózkodott.

1382. IX. 10. – 629 éve történt

Nagyszombaton 56 éves korában meghalt I. (Nagy) Lajos magyar király, az első európai uralkodó, aki nagy győzelmet aratott a törökök felett. Jelentős befolyást gyakorolt a kormányzására erős akarátú anyja. 1345-ben meghódolásra kényszerítette Horvátországot, 1346-ban a Velencei Köztársaság ellen indított – majdnem haláláig tartó – háborút, amelyben időnként alulmaradt. 1358-ban megkapta egész Dalmáciát, a szigetekkel együtt.

Szeptember 11.

Teodóra, Károly, Milán, Emil, Félix, Jácint, Helga, Emánuel, Emilián, Igor és Jácinta napja.

Teodóra: Görög, német eredetű név, a Teodor férfinév női párja. Jelentése Isten ajándéka.

Emánuel: A héber eredetű bibliai név, Immánuel névből származik. Jelentése: velünk az Isten.

2001. IX. 11. – 10 éve történt

Terrortámadás következtében összeomlott a világ egyik legmagasabb épülete, a New York-i World Trade Center. Két eltérített utasszállító repülőgép csapódott a World

Trade Center ikertornyaiába, melyek később összeomlottak. Egy másik gép a Pentagon épületébe csapódott. Hivatalos adatok szerint 2819-en haltak meg.

1816. IX. 11. – 195 éve történt

Megszületett Carl Zeiss német mechanikus. Ma is világhírűek a gyárában készült órák, finommechanikai cikkek. 1846-ban műhelyt létesített Jénában, amelyben optikai és finommechanikai műszereket gyártott. Ezzel a műhellyel lefektette a világhírű Zeiss Művek alapjait. A Zeiss optika ma is fogalom a fényképezőgépek, mikroszkópok és teleszkópok használóinak körében.

Szeptember 12.

Mária, Irma, Ibolya, Tóbiás, Gujdó és Marion napja.

Mária: Bibliai név. Eredeti héber formája Mirjam volt, ez a görög és latin bibliafordításokban módosult. Jelentése megfeszítetlen, valamennyi magyarázata vitatott. A latin Maria névváltozatnak igen sok származéka alakult ki az európai nyelvekben, ezek egy része a magyarban is használatos.

Irma: Az Irm- kezdetű germán női nevek német eredetű rövidülése. Alakváltozataival, az Irma és a német Erma névvel együtt Ermin, Irmín germán isten nevéből származik. Jelentése: Irmín istenség. Más magyarázat szerint a germán hermion néptörzs nevéből való.

1. 490. IX. 12. – 2501 éve történt

Az athéniak legyőzték a perzsákat a maratóni csatában. A legenda szerint a hírnök futva vitte a győzelem híret Athénba. Mire odaért, annyira kimerült a futástól, hogy csak annyit tudott mondani, hogy „Győztünk!”, és holtan esett össze. Futása inspirálta a maratoni futást, melyet először az 1896. évi nyári olimpiai játékokon rendeztek meg. A táv ma 42,195 km. A csata egészen pontos időpontja nem ismert, Hérodotosz leírásai alapján valószínűsíthető a dátum.

1897. IX. 12. – 114 éve történt

Megszületett Iréne Joliot-Curie Nobel-díjas francia atomfizikus, fiziko-kémikus, Marie Curie lánya. A Nobel-díjas Curie házaspár leányaként 1932-ben édesanyjával, Marie Curie-Sklodovskával együtt felfedezte a neutronok behatolását az atommagba. 1934-ben férjével, Frédéric Joliot-Curie-vel (aki a Curie-k iránti tiszteletből vette fel e nevet is) sikeresen állított elő mesterséges radioaktív elemeket. Ezért 1935-ben az általuk felfedezett „új elemek előállításának radioaktív kémiai területén végzett munkájukért” közösen kémiai Nobel-díjat kaptak.

Szeptember 13.

Kornél, János, Lujza, Mór, Amadil, Amáta, Ludovika és Móric napja.

Kornél: Latin eredetű név, a Cornelius nemzetségéből származó. Jelentése: somfa, szarv, corneliusi.

Mór: Móric 19. századi rövidüléséből származik. Más magyarázat szerint a Maurus rövidüléseként tartják számon. Jelentése: mór, szercesen.

1931. IX. 13. – 80 éve történt

Matuska Szilveszter szeptember 12-ről 13-ra virradó éjjel 0 óra 20 perckor felrobbantotta a Budapestről Bécsbe tartó nemzetközi gyorsvonat alatt a biatorbágyi vasúti hidat. A detonáció következtében a mozdony az első hat kocsival a viaduktról a mélybe zuhant. A tragédiának 22 halálos áldozata és 17 sebesültje volt. Életfogytiglani fegyházra ítélték, amelyet a Váci Országos Királyi Fegyintézetben kellett letöltenie. 1944 végén, amikor az orosz csapatok Vácra érkeztek, a börtön néhány órára gazdátlan maradt, Matuska Szilveszter megszökött a zürzavarban és eltűnt. Utoljára szülőfalujában, Csantavéren látták.

1944. IX. 13. – 67 éve történt

Megszületett Jacqueline Bisset angol színésznő (Airport, The Deep, Casino Royale).

Szeptember 14.

Szeréna, Roxána, Ildikó, Ciprián, Emerita, Rozanna, Szerénusz és Szonóra napja.

Szeréna: Latin eredetű név, a Szerénusz férfinév női párja. Jelentése: derűs, vidám.

Roxána: Perzsa, görög eredetű név latinos formája, Nagy Sándor feleségének a neve volt. Jelentése: világos, ragyogó.

1312. IX. 14. – 690 éve történt

Ravennában meghalt Dante (eredeti neve: Durante Alighieri) olasz költő, filozófiai, politikai, nyelvészeti író (Isteni színjáték). A világirodalom klasszikusa, a feudális középkor utolsó, az új polgári korszak első nagy lírikusa volt. Dante, a nagy bolyongó fő művét, a La Commediát, halála évében fejezte be, amelyet Boccaccio egészített ki a Divina jelzővel, így azóta Isteni színjáték címmel a világirodalom egyik legnagyobb alkotása. Az Isteni színjáték egy eltévedt lélek fáradtságos útját jeleníti meg realista módon a Pokolból a Purgatóriumon (Tisztító-tűz) át a Paradicsomba. Dantét Beatrice, a költő ifjúkori szerelme – a szépség, erény és bölcsesség megtestesítője – kíséri túlvilági vándorlásai során, ahol mitológiai és történelmi személyek lelkeivel találkozik.

1982. IX. 14. – 29 éve történt

Meghalt Grace Kelly amerikai színésznő, monacói hercegné (Gyilkosság telefonhívására).

Tábor a Kátai-tanyán

Csodálatos napsütésben, az idei nyár legmelegebb napján érkezünk a Kishegyes határában megbúvó Kátai-tanyára, mely már sok éve a vajdasági iskolások kedvenc találkahelye. A tanév folyamán természetiskoláknak ad helyet, szünidőben pedig gyermek-táboroknak, ezekről mi is rendszeresen és időben tájékoztatni szoktuk olvasóinkat. Érkezésünkkor éppen a Zöld tábor második váltása vert tábort a Kátai-tanya hűsítő adó fái alatt, Sihelnik József ornitológus és Puskás Valéria biológus szakmai irányításával. Magát az (időközben intézménnyé avanszált) objektumot egykori kollégánk, Kátai Géza álmodta meg, és fáradságos munkával (no meg nem kevés befektetéssel) meg is valósította. Most Kátai Annamária, a mesebeli kisebbik királylány vezeti, de nemcsak a fontos intéztnivalókat – beszerzést, szervezést – intézi, hanem a szabad foglalkozást is ő vezeti. Halász, vadász, madarász: üres tarisznyában kotorász – tartja a mondás, de Józsi madarászainak sikerült pont ottlétünkkor befogni egy piciny madárkát: a nálunk ritkának számító kis légykapót. Volt egy kis balesetük is: valaki ugyanis megfújta az egyik madárfogó hálójukat! Legyen vele boldog, ha tudja egyáltalán, hogy mire való...

A nyári hőségben jólesett a tavacska felavatása

Sihelnik József a leendő ornitológusokkal

A táborban – noha ez nem volt egy túlságosan népes váltás – zajlott az élet: az előadások után azonnal lovagi tornával folytatták a napi programot, de süttöttek már kürtöskalácsot is a tábor kemencéjében, s az idei nyárra kiépített kacsaúszatóra emlékeztető tavacska is kipróbálták – mint fürdőmedencét. Bevált: nem a küllem a fontos, hanem az, hogy hűtsön a nyári kánikulában! A Jó Pajtást az idén három táborozó képviselte: Kalácska Rita (Temerin), Tóth András (Piros) és Csáki Diana (Zenta).

Képeinkkel és az egyik Jó Pajtásos táborlakó beszámolójával ízelítőt adunk a Kátai-tanyán zajló nyári gyerekprogramokból.

FM-LG

Mocsárjárás – az óbecsei Hegedűs Dénes egyensúlyoz a félgömbökön

Kürtöskalács-sütögetés a jól fűtött kemence mellett...

Nagy örömmel értesültem róla, hogy a Jó Pajtás révén egyhetes kézműves táborban vehetek részt a Kátai-tanyán. Óvodás koromban már jártam ott egynapos kiránduláson, ahol minden nagyon tetszett.

Nagyon vártam az indulás napját. Előző este minden szükséges holmit becsomagoltam a bőröndömbe. Másnap reggel anyukám vitt el autóval, és a húgom is elkísért. A tábor bejáratánál egy kedves néni fogadott bennünket, megmutatta a szobát, hogy hol fogunk aludni.

Dél körül már az összes résztvevő megérkezett. Különböző helyekről jöttek a gyerekek: Szabadkáról, Magyarokanizsáról,

Zentáról, sőt még Amerikából is! Ebéd után játékos módon ismerkedtünk egymással.

Naponta különböző kézműves programok voltak, amelyekből választhattunk érdeklődésünk szerint; volt gyöngyfűzés, nemzelés, agyagozás, gyertyaöntés, bútor- és textilfestés. Nekem a barátság karcsat készítése tetszett a legjobban. Többet is fontam a barátnőim számára. Egyik nap egy néni segítségével kürtöskalácsot is süttöttünk, ami nagyon finomra sikerült, és természetesen jóízűen elfogyasztottuk.

Délutánonként különböző csapatjátékokat szerveztek a számunkra. Volt lovagi torna, superhősök játék és más ügyességi játékok.

Szinte észre sem vettük, máris elrepült az az egy hét, amit ott tölthettünk. Sok szép emlékekkel és az általunk készített kézműves munkákkal tértünk haza. Ezúton is köszönöm a Jó Pajtásnak, hogy ott lehettem.

Kalácska Rita, 5. b osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Nyaralás a Kátai-tanyán

Morovici tábor – Pacséron

A fafaragó oktatójukkal, Rózsa Imre bácsival

Hip hop: Sarnyai Klaudia jól megizzasztotta tanítványit

Kézműves lányok: Kórizs Tímea oktató, Gulyás Nikoetta, Kádár Panna és Vegyelek Flóra

Csernik Árpád és Pesitz Mónika a színészpallántákkal

A mikor hajdanában-danában a Jó Pajtás nyelvművelő versenyének (bizony, ilyen is volt valaha, teljes negyven éven keresztül!) győzteseit szakmai nyári táborba vittük, Palics és Zánka után az akkoriban indult ómoravicai, vagy ahogy mostanában hivatalosan magyarul nevezik: bácskossuthfalvi gyerektáborba vittük győzteseiteket is. Jó néhány évig itt foglalkoztak a (versenyünkön) legjobb tudást fölmutató gyerekekkel Mirnics Zsuzsa író, a Jó Pajtás akkori főszerkesztője és Benák Erzsébet magyartanárr, drámapedagógus, s közben az összes közös foglalkozáson is részt vettek a Jó Pajtás táborosai is. Időközben sok minden megváltozott: se verseny, se Jó Pajtás-csoport, de néhány gyereket azért minden évben küldünk az időközben Pacsérra költözött morovici táborba. Ottjártunkkor már véget ért a Játéktábor és a Kamasztábor (ezeknek három, ill. hét altáboros volt – amint erről a Jó Pajtás többször is előre értesítette érdekelt olvasóit. Most éppen a legnépesebb, mintegy 250 gyereket felölölő MIT-táborba csöppentünk bele, ez volt egyébként az a tábor, amelyben egykoron Jó Pajtás-csoport is működött. A mostani altáborok a következők voltak: fafaragás, angol nyelv, foci, kézművészet, természetismeret, önismeret (és főleg: önbizalomjavítás!), informatika, színművészet, fitnesz, földrajz és az idén először: hip hop tánc. A legnépszerűbbek az idén a hip hop (37)

és a foci (34 résztvevő). A MIT-táborba – mint megtudtuk – Vajdaság minden szegletéből érkeztek résztvevők, de a legtöbben Temerinből, Újvidékről, Zomborból, Bezdánból jöttek.

A tábort Méhes Béla, Besnyi Szabolcs és Dejan Mašić vezették, a két sosem alvó programszervező pedig Pecsenka Gabriella és Fehér Szabolcs voltak, sok-sok csoportvezető, rendező és gondnok segítségével, akik valójában e munkára kiképzett egyetemisták és középiskolások.

A tábort már több éve a pacséri Moša Pijade iskola udvarában, tantermeiben tartják, s itt igen jónak bizonyultak a munkakörülmények. A szép, rendezett, bekerített udvar középső részén a sportpályák vannak, három oldalról körbe-körbe kapott helyet a sátortá-

bor, az iskolaépült felőli oldalon pedig a szabadtéri foglalkozások, vagy legalábbis azok egy része zajlik. Itt van a gyülekezőtér is, és itt állnak sorba, amikor elérkezett az étkezés ideje. Megjegyezzük: a konyhás nének csapata is igen szépen összeverődött az évek során, és stabilan jó minőséget biztosít a finom falatokra éhező gyerekseregnek!

Hogy mi történik, ha netán elerednek az ég csatornái? Rá sem rántanak! A sátrakból kiöntött ürgék (csoportvezetőik gondos felügyeletével) átvonulnak a tornaterembe, mely ilyenkor erősen emlékeztet a menekülttáborok képére, a jó hangulat azonban egy pillanatra sem hagy alább, a programok is zavartalanul folytatódnak, legfeljebb Szabi és a fiúk vedlenek át tűzoltóvá, s a szivattyúk csövet összetoldozva juttatják az utcai vízelvezetőbe az udvar alacsonyabb részein összefolyt égi áldást!

Képeinkkel (és fedőlapunkkal, melyen az önismereti és a hip hop tábor néhány résztvevője látható, köztük Német Andrea és Móricz Ildikó a Jó Pajtás kéviselésében, Besnyi Szabolcs táborvezetővel) megpróbálunk ízelítőt adni a 2011-es tábor életéből, de azonnal megállapítjuk: ez egy Mission impossible, azaz lehetetlen feladat: a MIT-tábor hangulatát a helyszínen kell meg tapasztalni, csak úgy lehet teljes az élmény.

Fehér Mária és Lennert Géza
és MIT-táborosok

A tábormesterek: Kovács Loretta, Fehér Szabolcs és Pecsenka Gabriella

RÜGYFAKADÁS

Vakáció

*Itt van már a nyár,
nyomában a játék,
mezőt, hegyet járni
eltökélt a szándék.*

*A csavargó szélben
táncoljon a labda,
és a játékot mi
nem is hagyjuk abba!*

*Mert az élet játék,
bár minden nap véges,
legyen az ép testben
lelkünk naptól fényes!*

Dér Ákos, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Nyolc év alatt megtanultam...

Hát elmúlt nyolc kerek év. Elhagyjuk a iskolát, a tanárokat és barátainkat. E nyolc év alatt sok mindent megtanultam. Megtanultam: írni, olvasni, számolni, de legfőképpen szeretni, és hű lenni a barátaimhoz. Megkomyodtam, de még most is úgy érzem, nem vagyok elég erős ahhoz, hogy továbbmenjek, hogy elhagyjam e padokat, termeket. Még pár nap, és búcsút kell intenem mindennek. Az emlékek maradnak csak, mind az, amit kisóvodás koromtól a mai napig átéltem, amit együtt csináltam az osztállyal, roszzat is, de főleg jót. Sok emlék maradt meg bennem, például az, mikor az óvodában Amy fogplombázás helyett fogbombázást mondott, vagy mikor a kiránduláson Lajcsi ágya leszakadt. Szegény azt sem tudta, hogy sírjon-e vagy nevéssen. Dávid meg bemondásairól marad emlékezetes.

Ebben az évben elmegy a plébános is, akivel nemrégén egy nagyon szép magyarországi kiránduláson vettünk részt.

Hiányozni fog a társaság, az, hogy összetartók voltunk, segítettünk egymásnak jóban és rosszban is.

E sorokkal búcsúzom a tanároktól, diákoktól, az osztálytól, de legfőképpen az iskolától...

Bacsik Roberta, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Ha megváltoztathatnám a világot

Ha megváltoztathatnám a világot, talán egy kicsit jobb lenne az élet. Először a környezetért tennék valamit.

Mostanában elég sokat lehet hallani a Japánban történt földrengésekről, és azok következményeiről, többek között a fukusimai atomerőműről. Megkérdtem anyámat:

– Ha ilyen sok gond van az energia előállításával, és tudják, hogy milyen veszéllyel jár, akkor miért működtetik ezeket az erőműveket?

– Azért, mert ez idáig ez volt a „legkörnyezetbarátabb” energia-előállítási mód. Csak azzal nem számoltak, hogy ha egy ilyen erőmű meghibásodik, milyen következményei lesznek – mondta anyukám.

Ezeket az erőműveket bezáratnám, a többi gyár kéményére légszűrőt tennék, és egyre több környezetbarát, napelemes autót gyártanék.

Az emberek viselkedésén is változtatnék. Sajnos ma már sok a gonosz, szívtelen, szemtelen ember. Ezek olyanok, akik szemtelenekek az utcán, összefirkálják az épületek falait, pazarolják az ételt és vizet, bántják az állatokat, kiirtják az erdőket, és még sok más helytelen dolgot művelnek. Ezeket az embereket jól meg kellene büntetni.

Az osztálytársaim viselkedésén is kellene változtatni. Egyesek égetnivalóan rosszak. Ha az egyik elkezd órán beszélgetni, akkor szinte mindenki beszélget, tisztelet a kivételnek. Ilyenkor a tanárnak elege lesz, és jön a büntető-ellenőrző, felelés. De a rossz gyerekeknek egy eggyessel több vagy kevesebb, nem számít? Szünetekben is szinte mindig csinálnak valami galibát. Hetedik osztály elején mi voltunk az egyik legrosszabb osztály a suliban. De most már, mintha kezdenénk megjavulni. Már nem zsongunk olyan sokat.

A természetért pedig csak annyit tehetek, hogy nem szemetelek és takarékoskodom. Remélem, a következő generációknak is megmarad a természet épsége, ha csökken a környezetszennyezés.

Hódi Réka, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Medence

*A medencében sokat lehet úszni,
Nem kell a forró kövön kúszni.
Úszás, ugrás, szórakozás,
Soha nincs itt vitakozás.*

*Csobb!, ugrott valaki,
Itt nagyon jó nyaralni.
Nincs is semmi baj,
Csak nagyon vizes a haj.*

Vastag Krisztina, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A kulcs

Egy forr nyári napon nagytakarítás volt a mamáméknál. Ott sürgött-forgott az egész család. Én a konyhaszekrény fiókjait takarítottam, és a szemem egy nagy rozsdás kulcon akadt meg. A szívem hevesen dobogott, mert tudtam, hogy nem mindennapi kulcs ez. Odarohantam a mamámhoz, hogy megtudjam a kulcs titkát. Mama csak nevetett és azt mondta:

– A padláson lévő ládát nyitja.

Meg sem vártam, hogy befejezze a mondatát, már rohantam is felfelé. Miközben az ujjnyi vastag port fújtam le a ládáról, a szívem olyan gyorsan vert, hogy majd' kiugrott a helyéről. Kattant a zár, és nyikorogva nyílt fel a vastag faláda teteje. Egy gondosan összehajtogatott katonaruha volt benne. Remegő kézzel emeltem ki, és alatta egy igazi katonacsizmát találtam, ami ki volt tömve újsággombócokkal. Habozás nélkül kivettem belőle a sok papírt, és a lábamba húztam a csizmát. Annyira megtetszett, hogy nagyitól kikönyörögtem, adja nekem. Már rohantam is, hogy betegyem az autóba, de anyukám megállított, és azt mondta:

– Fiacskám, ezt szépen vidd vissza oda, ahol találtad!

Lógó orral kullogtam vissza a padlásra, és egész nap ezen mérgelődtem.

Soós Albert, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

A kürt meséje

Hol volt, hol nem volt, messze német földön a magyarok háborúztak a németekkel.

Az én gazdám, Lehel és Bulcsú, a barátja, fogságba estek. Konrád, a német császár halálra ítélte őket. Mivel Lehel kürtje voltam, nagyon féltettem a gazdámot. Az uramnak volt egy utolsó kérése, szerette volna, ha még egyszer megfújhat engem. Odavittek neki, ő pedig egy szomorú, bánatos nótát játszott rajtam. Olyan bús volt a dallam, hogy még én is megkönnyeztem. Lehel a nóta végén kétszer-háromszor megforgatott, és úgy odavágott a német császár fejéhez, hogy az rögtön szörnyethalt. Annyira kemény volt Konrád feje, hogy belefájdult minden porcikám! De megérte a sok szenvedés, mert az én kedves gazdámnak teljesíttem utolsó kívánságát. Ekkor Lehel felkiáltott:

– Vihettek a vesztőhelyre, mert a császárotok szolgálom lesz a másvilágon!

Ha Konrád meg nem halt volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Szemesi Laura, 3. osztály, Moša Pijade iskola, Paccsér

Szerda Mária Réka törökbecsei tanuló rajza

Álomban a jövő

Egyik éjszaka arra ébredtem, hogy valami nagyon bevilágít a szobámba. Kimentem megnézni, hogy mi az.

Láttam egy lebegő kocsit az udvarunkban. Először nem tudtam eldönteni, hogy mi ez, de pár másodpercre rá kinyílt az ajtó, és egy ember alakú, sok lábú lény jött ki. Nyújtotta felém a kezét, de én nem tudtam, hogy most mit is akar. Én is félfélfen nyújtottam a kezemet, és lassan lekezeltem egymással. Fura hangon azt mondta nekem, hogy a neve Roni, és azt kérte, hogy szálljak be az autójába. Hát én beszálltam, aztán elkezdett repülni a jármű. Mikor kinéztem a kocsikablakából, látom, hogy az űrben vagyunk, majd leszállunk a Marsra. Mikor kiszálltam, sok olyan lényt láttam, mint Roni, sok felhőkarcoló volt, és sok lebegő autó. Roni elvezetett a házához, és kiderült, hogy egy óriási palotája van. Ezen a Mars részen nagyon hasonlítottak az épületek egymásra. Ezt az országot, ahol Roni barátom élt, Richárd országnak nevezik. Ekkor nagyon büszke voltam magamra, hogy rólam neveztek el egy országot. Körbekocsikáztuk az országot, és nekem nagyon tetszett, ez volt régen az álomországom. Mikor véget ért az út, Roni visszavitt a Földre.

Leszállt az udvarba, és azt mondta, hogy készülődjek, mert pár perc múlva visszajön értem, és felköltözöm a Marsra. Beszaladtam a szobámba, és összepakoltam a dolgomat, majd leültem az ágyamra és vártam, hogy visszajöjjön értem a barátom...

Horvát Richárd, 6. osztály, Gróf Széchenyi István iskola, Szabadka

Mi leszek, ha nagy leszek?

Én azt gondolom, soha sem túl korai eldönteni, mit szeretnék csinálni, ha megnövünk. Milyen foglalkozást válasszunk magunknak.

Gyakran felteszik a kérdést a családtagok és az ismerős felnőttek:

– Krisztián, mi leszel, ha nagy leszel?

– Ha, ha! Ez jó kérdés! – nevetek, mert sajnos még fogalmam sincs róla, mi szeretnék lenni felnőtt koromban.

– Hát, mit is mondjak, talán tanár? Nem tudom.

Még nem alakult ki bennem, hogy milyen foglalkozást válasszak. Tudom, hogy az lenne a legjobb, ha azt választanám, amit szeretek csinálni, mert akkor jó kedvvel végezhetném a munkámat, és boldog lennék. Szerintem ez attól is függ, hogy melyik tantárgy az, amit szeretünk, és megy nekünk. Ami engem illet, nagyon szeretem a zenét. Fél éve kezdtem el szóló-elektromos gitáron játszani. Ha igazán rádolgozok, gyakorolok, sokat fejlődhetek, és talán zenekart is alapíthatnék. Ha zenei pályát választok, még zenetanár is lehetnék. A biológiát is kedvelem, és ha már említettem a tanári hivatást, szívesen tanítanék biológiát is. Ehhez az irányzathoz viszont rengeteget kellene melegíteni a székét.

Most tizenkét éves fejjel nagyon szeretném megtapasztalni, milyen a tanári székben ülni, és átlapozni a naplót. Habár tisztában vagyok azzal is, hogy tanárnak lenni sem egyszerű dolog, ez most csak úgy tűnik nekünk. Ha tanár leszek, határozott, igazságos, szigorú, ám olyan kedves leszek, akit nagyon fognak kedvelni a gyerekek, mint Gergely Antal tanító bácsimát.

Ez még a jövő titka, de remélem, jól döntök majd arról, hogy: Mi leszek ha nagy leszek.

Kazinczy Krisztián, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kovács P. Emese csantavéri tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Kamaszkorom

Januárban 14 éves lettem.

A szüleim egyre gyakrabban emlegetik:

– Kamasz lett a gyerek!

Én nem igazán tudom, miért emlegetik a kamaszt, amikor én lassan a gyerekkor helyett felnőtt korba lépek. Egyszer csak elkezdett nőni a lábam, és már majdnem akkora, mint apámé, pedig ő már 44 éves. Hát mi ez, ha nem felnőtté válás? A hangomra azt mondta a sógorom:

– Milyen szép érces hangod van, Bence!

Azt úgy pontosan nem tudom, hogy milyen az „érces” hang, de ha már úgy kihangsúlyozta, nem jelenthet rosszat. Ebből az is látszik, hogy én már felnőtt vagyok, vagy leszek, mert azért még a bajusz és a szakáll hiányzik az arcomról. Nem jól mondom, hogy hiányzik, de azért a férfiak borotválkoznak, én pedig még nem.

Folyamatosan azt kérdezik tőlem:

– Mi szeretnél lenni?

Hát semmi. Az, ami vagyok. És hogy majd egyszer mi leszek, azt én még nem tudom, mert nem vagyok jövőmondó. Azért azt már biztosan tudom, hogy informatikus leszek, csak nem mondom el, nehogy túl sokat várjanak tőlem, mert hát én még csak kamasz vagyok.

Bíró Bence, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Osztályom

A mi magyartanárnőnk szokása szerint minden évben megszervezi a vicces századik magyarórát. A sok nevetés, kacagás, ami azon az órán hallatszik, az fantasztikus.

Mint minden évben a fő szervező természetesen én lennék. Az időpont meghatározása, a felkészülés, a nyomtató és a számítógép előkészítése van a kiválasztott napi teendők között. Fiúk, lányok együtt jönnek hozzám, és elkezdődik a show előkészítése. Nagy zsvajjal és bizonytalansággal kezdjük meg, de a végére minden szépen összeáll. A fiúk a viccekkel szórakoztatnak, én magam pedig ülök a földön, és kuncogok azokon, akik a fáradságtól nem tudnak mit kezdeni, és félig ébren, félig alva próbálják megtanulni a kiválasztott verseket. Bettina, barátnőm nagyon kedves személy, mondhatnám, hogy ő a fő szervező, mert az ő kitalálásával és felkészülésével egyikünk sem vetélkedhet. És hogy mi minden hangzik el egy ilyen próbán...?

– De Betti, ezt hogy kell, na ne má?!

– Ezt evvel, azt avval és a probléma megoldva.

Kicsit később...

– Fiúk, készen vagytok már a viccekkel?

– Nem, ez túl sok. Döntsétek el, melyik legyen!

Igen, mondhatnám így zajlik az egész délelőtt. Könnyen meg lehet ismerni az osztályomat, mert elég hangos. Igen hosszan tart a felkészülés, mivel mindenki kiabál az egyikre, majd a másikra, de végül csakis összeáll a műsor, elpróbáljuk és megnyugsunk. Egy kis szörpi meg kekszi, és elköszönünk egymástól.

Az idei századik magyaróra hétfőre esett, méghozzá amikor délutánok voltak. A hasunk egész idő alatt görcsben volt, legalábbis az enyém nagyon. Szokásunk szerint a tanárnőtől elkérjük a tanterem kulcsát, és előkészítjük a terepet. Majd aki nem vesz részt az előadásban, hoz rágcsálnivalót és egy kis gyümölcsöt. Bejön a tanár: és elkezdődhet a show! Bettina indítja az órát, azzal, hogy bejelentőt mond. Így megy ez egész órán ki-be, taps, nevetés. Kívésztrükkök, a tanárnő lenyűgözése, és megint taps. Hoppá, most én következem, kimegyek, és mondom a verset. Most jönnek a mókás fiúk a viccekkel. Ezen nevet az egész osztály a tanárnővel együtt, mert az én osztályom vicces, de nagyon. Véget ér a mókás, szórakoztató műsorunk. A tanárnő büszke ránk, és ötösökkel jutalmazza a munkánkat. Aztán következik az ünneplés, és természetesen a fotók megtekintése, amit jómagam fényképeztem.

Az órák után tovább folytatódik a viccelődés és mókázás a folyosókon és az udvaron, mert a nevetés, öröm, szórakozás és játszás tart össze bennünket.

Ótos Annabella, 7. osztály, József Attila iskola, Újvidék

RÜGYFAKADÁS

Haragban a világgal...

Csak nyugodtan engedd ki magadból a gőzt! Ennyit te is megérdemelsz! Mit számít, ha kap tőled a húgod pár pofont, hiszen mint mindig, most is megérdemelte. Emlékezz csak vissza... Tegnap este kérdés nélkül játszott a mobilodon.

– Persze, persze! Te mindig a rosszat veszed észre! Gondolj inkább arra, hogy ezek után megengedte a fürdővizedet!

Üzenetet ír a barátnőd, hogy matekból mi a házi. Már megint ezzel nyaggat?! Ne írd neki vissza, hiszen az olyan idegesítő, hogy pénteken este a házival törődik.

– Na és? Tegnap ez a barátnőd írta meg neked az angol fogalmazást!

Vonulj be a fürdőszobába, ha hazaértél, és kényeztesd magad! Arcpokolás, habfürdő, fürdőszók, és egy pár illatmécse a kád szélére. Egy fiatal lánynak más nem kell! Persze anyu már szívesen tusolna, mivel egész nap rohang, de hát miért kelt fel reggel olyan korán?

– Miért, miért? Hogy reggelit készítsen neked! És az ilyesmit nehéz észrevenni?! Ezenfelül a kedvencedet, spagettit készített ebédre, majd kivasalta a ruháid, ami a megbeszélések szerint a te munkád lenne!

Kapcsolódj ki! Nézd meg a tévében a kedvenc vámpíros sorozatodat! Bár igaz, ami igaz, a családod többi tagja ezt utálja, és mást nézne... Miért nem tévéztek akkor, amikor az iskolába voltál?! Anita most lép be a kapun. És a mozdulataiból ítélve, már megint nem a jobbik énjére hallgatott...

Vukov Anita, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

„Szegény Dzsoni és Árnika”

Östör király
jó király,
igazságos tetteit
a nép szereti.

A lánya, Árnika
királykisasszonyka
kedves és vidám,
mosoly az orcáján.

Szerelme Dzsoni,
Személye nem királyi,
Egyszerű ember
Szívében szeretettel.

Kőműves Kristóf, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Nem ismerem a fiamra...

Mikor elment itthonról drága Tutajosom, volt egy olyan gondolatom, hogy talán megváltozik. Nem is annyira külsőleg, hanem viselkedésre, hogy kicsit olyan lesz, mint Gergő.

Tévedtem. Minden szempontból megváltozott. Beszélgettünk, és úgy érzem, az öreg Matula szinte a tanára volt. Bátor lett a fiam. Most már nem fél kipróbálni nehezebb, sőt rémisztő dolgokat. Eddig is kíváncsi volt mindenre, de ma már felfedezi a számára ismeretlent. Figyel arra, hogy ne beszéljen feleslegesen, már nem mond ki mindent, ami eszébe jut. Nem értem! Ennyi mindent megtanított neki az öreg, és ilyen hatással volt a fiamra? Úgy látom, igen. Ő komoly ember lett, aki még persze nem nőtt fel teljesen, de nagyon jó úton halad. Már nem kell neki mondanom, hogy segítsen nekem a férfimunkáknál, hanem magától felajánlja a segítségét, és sokkal ügyesebb, mint a múlt tavasszal volt. Matula valami csodával képezte ki, nem hiszem, hogy konditerembe jártak. Már nem is olyan nyavalygós, félős, mint régen, mikor az utcán egy kis pocsolótól is undorodott.

Kicsit rossz érzés, hogy nem mellettem vált férfivá, hanem egy másik személy mellett, de attól még én vagyok az apja, és hálát adok annak, aki ilyenné nevelte. Úgy gondolom, attól sem kell tartanom, hogy az iskolában esetleg kiabálnak rá. Szerintem ő is örül annak, hogy nem gondolják róla, hogy csak egy kis kölyök, és annak, hogy izmosabb lett, talán erősebb mint az osztálytársai.

Milutinovity Mercédesz, 7. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyarakanizsa

Kedves Pajtások!

A ti szótáratokban a vakáció a pihenés, a szórakozás „gyűjtőneve”. Beleférnek a kirándulások, utazások, táborozások, közösségi rendezvények, belefér a barátkozás, lustálkodás és nem utolsósorban az olvasás. Ha mindebben részetek volt, s ha az idej forró nyarat vízparton és vízben is élvezhettétek, akkor van mit megtárgyalni most az iskola hős falai között. Aztán meg, ha az élmények fogalmazásba, versbe kívánkoznak, ne feledkezzetek meg a Jó Pajtásról és azon belül a Rügyfakadásról sem!

Azt szeretném, ha az idén is olyan szorgalmas munkatársai lennétek rovatunknak, mint az elmúlt tanévben, amikor **36 iskolából 1742 írás és 104 rajz érkezett tőletek a Rügyfakadás postaládájába**. Igaz, hogy a küldemények felét két iskolából, **Csantavérről (511 írás és 81 rajz)** és **Adárról (414 írás)** kaptuk, hisz az ottani iskolákban talán a legnagyobb a magyar ajkú tanulók száma. De az már a magyartanárok munkáját dicséri, hogy olyan sok jó tollú tanítványuk van, és ezeknek megmutatkozási lehetőséget nyújtottak azzal, hogy szinte hetenként küldtek vastag borítékban tanítványaik írásait a Rügyfakadásnak. Ezért mondok köszönetet a Jó Pajtás szerkesztőségének nevében is.

Dicséretet érdemelnek az **óbecsei Petőfi Sándor iskola (91 írás)**, a **Samu Mihály iskola (77 írás)**, a **topolyai Csáki Lajos iskola (73 írás)** tanulói és tanárai és a magyarcsernyieiek is, akik a II. félévben zárták fel **68 írással és 5 rajzzal**.

A számoktól eltekintve örülök minden munkának, bárhonnán érkezik, mert ahonnan írást kapok, ott olvassák a Jó Pajtást.

Ígéretemhez híven, most nyugtázom köszönettel a május végi, június eleji küldeményeket.

Ada: Aleksza Annabella, Apró Andrea, Bajúsz Árpád, Bakos Annamária, Barna Júlia, Bátor Csilla, Béres Szandra, Fejel Tóth Dániel, Gordán Carmen, Gordán Carmen és Apró Andrea, Gömői István, Gyalog Szabrina, Holló Viktor, Hugyik László (2 írás), Illés Tamás, Illés Tamás és Koós Imre, Kazinczy Krisztián, Kovács Dobák Orsolya, Könyves Sára, Könyves Sára és Szécsényi Kata, Labrah Nikolett, Mésszáros Andrea, Papilion Csilla, Rigó Edvárd, Rigó Kitti, Rind Roland, Selemba Aleksandra (3 írás), Sévity Iván (3 írás), Sévity Iván és Tóth István, Skita Sámuel, Smit Alex (2 írás), Smit Alex és Bajúsz Árpád (2 írás), Szeszták József, Sziráki Mihály, Vajagić Viola, Valkó Gréta, Vastag Krisztina (13 írás), Varga Sándor, Virág Anna (2 írás), Virág Anna és Apró Andrea, Zemankó E. és Kazinczy K.;

Csantavér: Babić Ivet, Bózsity Márk, Dér Ákos, Faragó Ervin, Farkas Dénes, Gregus Emma, Hovanyec Ildikó, Kőműves Kristóf (5 írás), Major Boglárka (3 írás), Mecserik Sztéfán, Nagy Noémi, Pletikoszity Dávid (2 írás), Simon Máté, Sinkovics Szabasztián (2 írás), Tomiák Sándor, Toldi Dávid, Vituska Viktória; rajzot küldött: Früstök Anita, Kovács P. Emese, Oláh Viktória;

Magyarcsernye: Bancsik Roberta, Berta Bernadett, Golity Jagoda, Kersztúri Patrik, Kiss Attila, Kiss József, Lajos Adrián, Majoros Beáta, Nagy Richárd, Rác Ivett, Selymesi Laura, Sötét Krisztián, Svarc Noémi és Szakál Krisztián;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola, válogatás a Figyelő c. diáklap év végi számból: Balog Albert, Bezzeg Nikolett, Bocor Natália, Csernyák Huba (3 írás), Farkas Kornél, Horvát Martina (2 írás), Másity László, Molnár Gergely (2 írás), Ördög Valentina (2 írás), Pásztor Tímea, Péter Lea (3 írás), Sinkovics Áron, Vukov Anita (2 írás) és Zombori Ferenc; **Samu Mihály iskola:** Firsing Karolina, Pávity Edina, Szarvas Róbert, Szőke Karolina, Teleki Artúr és Varnyú Adél;

Szabadka, Széchenyi István iskola: Horvát Richárd és Sándor Flórián;

Törökbecse: Bálint Melani (2 rajz), Farkas Aida (2 rajz), Gephart Rebeka (1 rajz) és Szerda M. Réka (2 rajz);

Újvidék, József Attila iskola: Bátor Anita, Dobosi Dóra, Kapitány Bettina, Ótos Annabella és Pece Krisztina.

A kezdet szép. Legyen ilyen a folytatás is!

Tomán Mária

Aranyhaj és a nagy gubanc

Képzelt interjúkban a hercegnőt szólaltatjuk meg, Aranyhaját, azaz Rapunzelt. Tőle kérdeztük meg:

• **Miről is szól a Grimm testvérek szép története?**

– Adva van egy körözött csirkefogó, a királyság legkeresettebb és egyben leg-sármosabb banditája nem más, mint Flynn Ryder. Flynt üldözik a törvény emberei, mert ökelme sok gonoszságot követett el. Emiatt Flynn egy titokzatos toronyban próbál menedéket találni, ahol aztán fogságba ejti pontosan huszonegy méteres mágikus aranyhajával a torony lakója, a világszép és bátor Aranyhaj, aki kezdetben nagyon furcsán viselkedik, és sohasem tudni, hogy voltaképpen mit akar, milyen gondolatok járnak a fejében. Flynn felettébb kíváncsi fogvatartója egy ilyen alkalomra várt, egy ilyen fickóra, hogy az éveken át tartó rabságból szabaduljon. Megegyezik Flynnel, alkut köt vele, a jóképű lovaggal, fel is veszik azonnal a nyúlcpőt, és megkezdődik a kalandokkal teli nagy utazás. Ezt a furcsa párost ezen az úton elkíséri egy kaméleon, aki szintén furcsán viselkedik. Megpróbálja a védenecit óvni minden bajtól, aggódik értük, annyira aggódik, hogy azt már nem lehet idegekkel bírni. Melléjük szegődik még egy szuperzsaru ló, de találkoznak mogorva és goromba kocsmagengszterekkel is. Szóval mindenki benne lesz a nagy gubancban...

Még egy 3D-s csodafilm a Disney Stúdióból – Megtörtént, amire a mozivilágban számítottak: azok után, hogy a DreamWorks nem kevesebb, mint két ereztésben is szerepeltette Aranyhaját, most a Disney is felkínálta neki a sztárszerepet – A legendás Grimm testvérek gyermeke a vetélytársaknál még leánykori nevén, Rapunzelként (mellék)szerepelt, de a legújabb mestermunka meséje már róla szól, a reflektorok őt világítják meg...

• **Szerinted a tehetős Disney Stúdió ezzel a filmmel újra magára talált?**

– Ó, igen, természetesen. Ők is megtanultak – gondolok az alkotókra – 3D-ben szórakoztatni, s ehhez most a legkisebb mostohagyerekre, a Pixarra sem volt szükség. A film eredeti címe: Tangled. Százperces és természetesen animációs varázslat, ünnep a szemnek. Nathan Greno és Byron Howard

rendezte, Dan Fogelmané az ügyes szövegekönyv, Alan Merken szerezte a meséhez a muzsikát. Eredeti hangok: Mandy Moore, Zachary Lévi, Donna Murphy, Ron Perlman, Brad Garrett és még sokan mások.

• **Téged Barbie-szerűre terveztek.**

– Igen, de nagyon hosszú hajjal. Ezt a rendkívül hosszú hajamat egy magasan levő várkastélyablakból engedem le, hadd csodálják a lovagok, akik epekednek értem. Innen igyekszem megszökni, ám anyám – aki valójában nem vér szerinti édesanyám, hanem gyermekkori elrablóm – ezt mindig megakadályozza. Az örök rabságra ítéeltség a hajkorona gyógyító-fiatalító varázserejében rejlik, így aztán a „mama” úgy vigyáz minden lépésemre, mint egy gonoszkodó boszorkány. De végül megnézhettem, hogy mi is van a toronyszobán kívül.

• **Miben rejlik a film nagy-nagy sikere?**

– Talán abban, hogy teljesíti a néző elvárásait. Látunk szerethető, nagyon szerethető karaktereket, s a könnyű humorból is bőségesen adagol a rendező. Az anya figurája egyenesen démoni, a hangulatinalgadozó lón is sokat lehet nevetni, a kaméleon is aranyos pofa, és hát... ott vagyok a mesében én is – meg a körözött bandita –, aki a 18. szülinapomon nekivágok a nagyvilágnak...

Páva

Egy apa elvitte a négyéves kisfiát az állatkertbe, ahol a gyerekeknek a páva tetszett a legjobban, amikor szétterítette a farktollait.

Otthon a kisfiú elmesélte anyukájának:

– Képzeld anya, láttam egy gyönyörű karácsonyfát kijönni egy tyúkból.

Kutya

– Szomszéd, a maga kutyája ma reggel megevett két tyúkot!

– Köszönöm, hogy szólt, szomszéd, ma legalább már nem kell neki vacsorát adnom.

Dolgozat

A történelemtanár dolgozatot írat.

– Gyerekek, most írjátok le a tizenegy legjelentősebb magyar történelmi alak nevét.

Lassan lejár az idő, mindenki beadja a dolgozatot, csak Móricka ül még a füzeté fölé.

– Móricka, nem vagy még készen? Min gondolkodsz annyit? – kérdezi a tanár.

– Csak azt nem tudom, ki legyen a közép-csatár.

Alagút

Egy skót paraszthoz bekopog a szomszédja:

– Rájöttem ám, komám, hogy miben mesterkedsz! Megtaláltam az alagutat, amit a szenes pincémhez fúrtál, és azon át hordod el a tüzelőmet.

– Tényleg? Én meg azt hittem, hogy egy szénbányára bukkantam.

Kár

Egyik iskolás mondja a másiknak:

– Milyen kár, hogy nem Nagy Sándor idejében éltünk!

– Miért?

– Akkor még rövidebb volt a történelem.

Betörés

Az öreg Józsi bácsi éjjel arra ébred, hogy betörő jár a lakásban.

– Segítség! – kiabál kétségbeesetten a bácsi.

– Ssss...! – csitítja a betörő. – Ne lármázzon, nem bántom, én csak pénzt keresek!

– Akkor jó – feleli a kisöreg –, keressük együtt, mert az nekem is jól jönne.

Áramszünet

Két szőke nő beszélget a tegnapi áramszünetről.

– Képzeld 3 órát álltam a liftben az áramszünet miatt.

– Az semmi, én 4 órát álltam a mozgólépcsőn!

Mondja el virággal

Bemegy egy fickó a virágboltba, melynek a következő a szlogenje: „Mondja el virággal!”

– Kérek egy szál rózsát! – mondja az eladónak.

– Egyet? Biztos, hogy elég lesz? – kérdi az eladó.

– Hogyne, én meglehetősen szűkszavú ember vagyok.

Nagyon ketyeg

– Doktor úr, valami nagyon ketyeg idebent, mióta bevettem az új altatót, amit ajánlott.

– És hogy vette be?

– Ahogy mondta, lefekvés előtt egy órával.

Szigorú nevelés

A pszichológushoz bejelentkezik a fiatal mama.

– Doktor úr! Azt hiszem, túl szigorúan neveltem a gyerekeimet, és most nem tudom, mit csináljak.

– Asszonyom, miből gondolja, hogy baj van a gyerekekkel?

– Hát csak abból, hogy amikor mások a nevét kérdezik, az válaszolja: Pistike Nemszabad.

Hideg tél

A téltre készülődnek az indiánok, egy hétig vágják a fát, és elküldik a kisindiánt a városba, hogy kérdezze meg az emberektől, mennyire lesz hideg a tél!

Az elmegy, és kérdezi a falusiakat:

– Milyen hideg lesz télen?

– Nagyon hideg!

Az indián visszamegy, s még egy hétig vágják a fát! Elküldik ismét. Megkérdezi:

– Milyen hideg lesz a tél?

– Borzalmasan hideg lesz!

Az indián visszamegy a hírrel, s még egy hétig vágják a fát, hogy biztos elég legyen a téltre, utána elküldik ismét.

– Milyen hideg lesz a tél?

– Nagyon, borzalmasan hideg, iszonyú kemény telünk lesz! Az indiánok már 3 hete csak a fát vágják!

Mérkőzés után

A mérkőzés után az edző így szól a csatárhoz:

– Öregem, téged csak két dolog akadályoz abban, hogy jó futballista legyél!

– Micsoda?

– A két lábad.

Szőke a könyvtárban

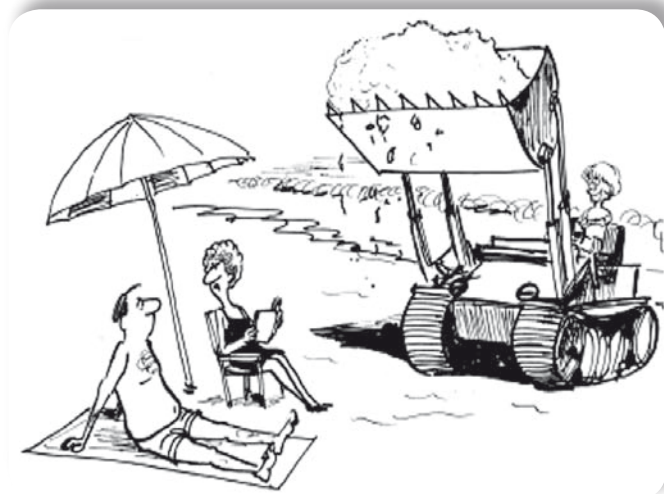
Egy szőke nő bemegy a könyvtárba, és kinéz magának egy könyvet. Hazaviszi, és vacsora után elkezd olvasni, ám tíz perc után elalszik.

Másnap visszaviszi a könyvtárba, és mondja a könyvtárosnak:

– Visszahoztam a könyvet, de be kell vallanom, ez volt életem legunalmasabb olvasmánya. A történetnek semmi értelmét nem találtam, emellett annyi szereplő volt benne, hogy nem is tudtam megjegyezni őket!

A könyvtáros hátraszól a kollégájának:

– Figyelj csak, kiderült, ki vitte el a telefonkönyvünket!

– Miért nem tudtál adni neki egy vödört és egy lapátot?

– Csak megnézem, mekkora lesz a forgalom, mielőtt hazaindulunk.

Kémiaórán

Kémiaórán a tanár ezt kérdezi:
 – No gyerekek, ha beledobom az aranygyűrűmet a savba, szerintetek feloldódik?
 – Nem, tanár úr.
 – Nagyon jó! És miért nem?
 – Mert akkor nem tetszene beledobni...

Közönséges vakbélműtét

– Miért szaladt el a műtét elől? – kérdezik a beteget.
 – Tudja, azt mondta az asszisztensnő, hogy „Nyugodjon meg, nem lesz semmi baj, ez csak egy közönséges vakbélműtét.”
 – Na és? Miért ilyed meg ettől?
 – Mert nem nekem mondta, hanem a sebészorvosomnak!

Problémás autó

A szerelő átnézi a kocsit, majd így szól:
 – A benzin rendben, de a többit ki kell cserélni!

Komp

Szalad az utas a komp felé, hogy elérje. Bedobja a csomagjait, majd egy hatalmas ugrással egyenesen a kapitány elé landol. A kapitány megjegyzi:
 – Ez szép mutatvány volt, de nem ért volna rá akkor beszállni, ha már kikötöttünk?

Folyópart

Egy szőke nő sétál egy városban. Egyszer csak elér egy folyóparthoz, de sehol nem talál hidat. Megy a folyó mentén, mire a másik parton meglát egy másik szőke nőt. Átkiabál:
 – Hahóóó! Hogyan lehet átjutni a másik partra?
 Mire a válasz:
 – Dehát már ott vagy!

Parasztbácsi

Parasztbácsi sétál a Hortobágyon, már nagyon szomjas, egyszer csak meglát egy kutat. Odasiet, felvesz egy kavicsot és beledobja, de nem hallja, hogy hol az alja. Erre megfog egy fadarabot, beledobja, de most se hallja, hogy hol az alja.

Már nagyon ideges és szomjas, meglát egy nagy üllőt és beledobja, de még mindig nem hall semmit. Ekkor hátranéz és látja, hogy egy kecske rohan felé, és fel akarja öklelni. A bácsi gyorsan félreugrik, a kecske pedig beleugrik a kútba. Ezt nagyon nem érti szegény öreg. Kisvártatva jön egy ember és megkérdi az öreget, hogy nem látott-e erre egy kecskét. Erre a bácsi ezt feleli:

– Dehogynem! Épp az előbb ugrott bele a kútba.
 Erre a férfi azt mondja:
 – De hát az lehetetlen! Egy hatalmas üllőhöz volt kikötve!

Bicajjal

Gazsi vágat le bicajjal a hegyről. Elé ugrik egy rendőr:
 – Állj meg, Gazsi! Nincsen lámpád!
 – Ugorj, rendőr! Fékem sincsen.

Sápadt

– Miért olyan sápadt az arca Jean?
 – Egész úton a menetiránynak háttal kellett utaznom.
 – Miért nem kérte meg a szemben ülőt, hogy cseréljen helyet önnel?
 – Én akartam, de nem ült ott senki.

Ha minden autó elmegy

Pistike az út szélén áll, és keservesen zokog.
 – Miért sírsz, kisfiam? – kérdezi egy néni.
 – Azért, mert az anyukám azt mondta, csak akkor mehetek át az úton, ha minden autó elment, de még eddig egy sem jött!

Arkhimédész

– Pistike, most Arkhimédész törvényéről foglak kérdezni – szólítja fel a kis Pistát a tanár:
 – Mi történik, ha beülsz egy vízzel teli kádba?
 – Megszólal a telefon.

Kéményseprő és a tükör

– Mit mond a kéményseprő a tükör előtt?
 – ???
 – A koromhoz képest jól nézek ki.

Zongoracipelés

Két költőtető egy hatalmas zongorát cipel fel a 10. emeletre. A lift nem működik. Mikor már a 9. emeleten vannak megszólal az egyik:
 – Te Józsi, van egy jó meg egy rossz hírem. Melyiket mondjam előbb?
 – Na, mondd a jót!
 – Már a kilencediken vagyunk.
 – És mi a rossz?
 – Az, hogy a másik házba kellett volna felvinni a zongorát.

Két dolog

– Mi az a két dolog, amit sosem eszik az ember reggeli előtt?
 – ???
 – Az ebéd és a vacsora.

Menetirány

A csiga megy az erdőben.
 – De jó, hogy ilyen lassú vagyok! De jó, hogy ilyen lassú vagyok!
 Arra jár a nyuszika is, aki meglepődve kérdezi:
 – Hát ennek meg miért örülsz, te csiga?
 – Azért, mert rossz irányba megyek...

– Házi feladat! Nincs időm a házi feladatra!

– Egész életemben a gazdagokat raboltad, és semmit sem spóroltál meg.

Száztíz éve született **Majtényi Mihály** (1901–1974), húsz éve halt meg **Szűcs Imre** (1935–1991). Mindkét vajdasági magyar íróról megemlékezett/megemlékezik a térségi irodalmi közélet – s mindkettejük műveinek lesz új kiadása. Mindkét alkotói opus sokrétű és többhangú. A Gyöngyhalászban most transzcendens, babonás, varázsos elbeszélői, illetve lírai hangjuk „jön elő” – a Majtényi-novellában, amely ugyanakkor földhözragadt kisszerű is, s a Szűcs-versben, amelyben szárnyal a költői/gyermeki képzelet.

Jó hangulatú, beleérező, képzeletet megnyitó olvasást kívánok!

Bence Erika

Majtényi Mihály

Bosszú

– Ó, hát te itt vagy, te jómadár – mondotta párjának csengő fejhangon. Korholva mondta, de pajkosan és kiérett belőle a büszkeség. Mintha az egész sűrű kisvárosi élet belibbent volna vele a kocsmájtón.

– Nini, a Drenyákné – siettek többen is kifogásra feléje. Aki kézsókra határozta el magát, annak legyintésfele érte az arcát, mint a nagy selmát, ha jutalmat kap a tréfáért.

Hétpróbás öreg kocsmatöltelek berzenkedve nyújtogatták nyakukat vagy rántottak egyet kabátjukon. – „Ez a Drenyákné, ez igen!” – mondta tekintetük. Ez nem kísért szemmel, hajnalban jár uráért, nagykendőben és lomposan, mint a többi feleség. Akár a pajtás, nézd úgy nyomul a kilencek asztala felé, poharat hozat, mintha jelezné: ha neked lehet, nekem is lehet. Ha ott ülhet minden gubbasztó éhenkórász, hát én is ott ülhetek uram asztalánál!

A levegő egyszerre megtelt feszültséggel, hetvenkedés gurult az asztalon a poharak között, koccintások mellett furcsa szavakkal tört utat a részegség. Nem az a tompa butító hajnali mámor, csak bőbeszédű társa, amikor a katonaviseltből kitör a sarzsil, a hazugból az igazmondás, és mindenkiből kiugrik valami jögcím az elsőségre.

Aztán sűrűsödött a gög, megbillent az önuralom mérlege, ez a kocsmárosok, kucsé-berek, cigányok és minden emberi megintgásra épülő szakma pillanata. Teveháton ringó karaván vonul olyan elszántsággal a perzselő sivatagba, mint ilyenkor az emberi lélek. És feltűnedeznek távoli városok tornyai, ahol idegen zsongás él. Részegország, amelynek utcáin furcsán-ferdén él az ember és találkozik önmagával. Söt csodálatos módon még azzal a mozdulattal, szóval és vággyal is, amelyet a túlsó parton a józanság beléfojtott.

Ezt így egyetlen valaki látta tisztán a kocsmateremben, a garabonciás. Csak ő járt tudatos léptekkel a hosszú-hosszú hídon, a többbit a lába vitte csak. Egyedül ő kívánta a részegséget, csak az ő szeme ismerte fel az italosüvegek kettős rendjén átpillantva a mámor tornyát. Ennek a toronynak köveit pálinkás malter tartja össze pár órára, aztán leomlanak a falak és álobakövezik minden reggel a mámorost.

De addig még sok minden történhet.

*

Drenyákné szeme, amikor az asszony benyitott a terembe, először őt vette célba, a garabonciást. Háttal ült neki, de a kabátja csücskén megérezte és tudta, hogy ellenség jött.

Igyekezett meglapulni s amikor az asszony szembe került vele, pohara fölé hajolt. Koccintottak éppen többen is: egészségére, tekintetes asszony! Csak éppen ő nem szólt semmit, nem is ivott, csak sóhajtott hangosan.

– Szavalj valamit, Menyhért – nógatták az asztal körül és összenevettek a kilencek. – Minek tartunk itallal, na nem igaz?

Megértette a közóhajt a garabonciás, hiszen nyomatékul oldalba is bökték. De most megbicsaklott, nem állt fel. Valamit motyogott maga elé: – Nincs szél a vitorlámban máma.

– Hát te molnár vagy, nem táltos?

– Hallgass malter, mert zörögnek a téglák, amiket összeraktál!

És felcsendült a felszabaduló nevetés. Neki szabad volt esténként kis részegségért vesébe mászni: fizettek a kilencek, őket mulattatta. Most a kőműves torkának esett neki, azt fojtogatta, csak szóval persze, mert a nagymarkú mester, ha nekiesne, izére szedné szét. De nem tette, nem ám! Csak nem üt meg kótyagos, felemás embert?

Csak szavaljon, megkapja ma este mindenki a magáét. Olyan bolondos dolog ez, hogy itt ül esténként, aki adott jelre nyelvel, szaval, leszedi róluk a keresztvizet. Ha megvágod, visszavág, de olyan mókásan goromba a szava, hogy az ember napestig elhallgatná. Amíg megunja. Akkor aztán elég odasuhintani egyet keményen, hogy kuss! És a szószátyár egyszerre összecsziklik, mint a disznótornban a hólyag, ha tüt szúrnak bele.

Nevette az asszony a szócsatát, kicsillant a fogsora, úgy nevette. De bolond is az ember mind, urát is beleértve. Csak az jár a fejükben mindig, hogyan lehet mókát úzni a Menyhértből!

*

Mindenki tudta, aki embernek számít a kocsmában, hogy a suszter Drenyáknéhoz jár. Csak a férje persze, az nem tudott róla és a bolondos garabonciás. Az mindig az eget

A kocsmában kilencen ültek az asztal körül. Tizedik volt a garabonciás.

Felemás ember minden városban akad, ezekre az Isten csak félszemmel vigyáz. Az ilyennek ázott a külseje és zavar bujkál benne, az élettől sokkal többet akar, mint mások, de nincs ám izma: táltos és tört lábú bolha egy időben. Minden városvégén sántikál a spricerek körül ilyen sodródó pajtás. Olykor szakállas, mogorva de cézári göggel őriz valamit, amit mindig kinevetnek: önmagát.

Kilencen ültek az asztal körül, tizedik volt a garabonciás. Még nem nőtt szakálla, még fiatal volt és tejfehér képpel fagyott bele az embercsoportba. Csak félvállról járatták vele a bolondját, ahhoz még nem voltak elég részegek, hogy hallgassák, mit is mond. Koccintottak is vele: igyál, Menyhért! A kóvér nyomdász, aki körülöttött, nagyon ügyelt, hogy az üvegből mindig a maradékot rázza a pohárba, a szódát meg úgy spriccelte rézsút kicsit, hogy a gyöngyöző vízharman amannak arcát érje. Valami kaján, kegyetlen törvényszerűség volt ebben a ténykedésben a kilencek részéről a tizedik felé. – „Hó-hó” – mondta a szódás ember, mint aki komolyan bocsánatot kér, de ott volt a tekintetén: coki a potyázóknak! Annak így is jó, sőt, csak így jó, ha mulatság van vele!

A garabonciás mindebből semmit sem látott. Vak volt a lelke régen. Úgy tapadt szélről az asztal sarkához, mint akit emberi erő aligha lesz képes elvonszolni onnan. Ha rászóltak gorombán, lekapta tekintetét a pohár fölé és úgy motyogott magába: Ördög bújjon a hasadba! Talán ezt mondotta, de lehet, hogy csak bocsánatot kért.

*

Fél tízkor megjelent az első asszony, az első feleség. Göbolyú, de lelkeszemű. Derűsen nézett a füstös terembe.

kémelte, vagy részegen járt a sárba, nem volt gondja az asszonyok ügyére. Talán tündérekkel szeretkezett a maga furcsa világában, ha meg asszonyt hoztak szóba felhorkant ellenében és összecsukódott, tüskéit mutogatva, akár a sün.

Hát az igaz, hogy a valóság messze jár mindig a tündértől, de mit akar az ilyen rongyos? Selyemingről szaval, közben lemállik róla a ruha, bársonykabát él vágyában, úri bolondság, nem elég a vágy az élethez, nem bizony, fel kell kelni egyszer és talpraállni. Kiúzni a vérszopót, aki sorvasztja, elállja az utat belülről a kocsmajátóban és mindig visszaküldi. Dehát, kinek mondhatná ő ezt el? Legfeljebb a csillagoknak a hideg téli mennybolton. Selyeminget azok sem hullatnak alá, csak hunyorgatnak a messzeségben, mint a cinkosok a kártya mögül. Aztán torkon ragadja a rém, mint a menekülők és csitítva, bátorítva tereli vissza a jó meleg kocsmaszobába...

Mégis kiugrott, majdnem kiugrott sorsából ezen az éjszakán a garabonciás. A tündérek menekülő nyugtalansággal illantak el közelebből, mert ilyen még nem volt, hogy élő asszonyon felejtette szemét hűtlen ágyasuk. A suszter szeretőjén éppen, aki nevette eleinte, később már sajnálta: – „Ugyan hagyjátok, ne maceráljátok folyton ezt a szerencsétlent!” Nem törődtek már ezzel sem sokat a részegek: Drenyák a kucséber kosarában turkált, egész halom csokoládé állt előtte, azt dobálta széjjel. Nem látta, hogy asszonya már régen az asztal végében ül, később az ajtófélfát támogatták ketten: felesége és a garabonciás. A kocsmában vágni lehetett a füstöt, mindenki lármázott, hogy azok ott ketten mit beszéltek, azt csak a csillagok tudják.

Van néha, hogy az asszony a gyenge pártjára áll, szemben azzal, amit az egész világ hisz. Furcsa kívánczossággal nyújtja kezét – nini, egy megbillent ember! És vágy támadt benne ilyenkor, hogy az embert visszarántsa. Lehet, hogy ez is így volt, de úgy is lehet, hogy beszélgettek éppen: – „Aztán maga miféle ember, hallja, hogy úgy nevetik mind?” Talán felnyögött a garabonciás: – „Én-e, tekintetes asszony, minthogy én.” Talán védekezett kevés maradék erejével és még hazudott is, elhazudta örök reményét, hogy írrok is lehet még a városnál. Talán éppen a selyemingről beszélt, a bársonykabátáról, ki tudja mit evett rajta a kikapós mesterasszony. A valóság az volt, hogy beszélgettek, Drenyákné és a garabonciás, egymás kezét szorongatták, csokoládét ettek, előbb az asszony harapott bele, aztán átnyújtotta a férfinak: a csokoládén ott maradt az asszony egérfogának nyoma. Járta-keltek körülöttük a részegek, megfenygették őket tréfásan, nicsak a garabonciás, rikoztották, udvarol a szépasszonynak. És ez olyan vidám dolog volt, hogy nevetni kellett megint.

Hej, csodálatos világ, mámoros éjszaka, Résgország merre viszed ennek a két embernek a dolgát? Mert baljóslatú jelek izzottak. A suszter, a féltékeny szerelmes már nagyon figyelte mindkettőjüket és arca belesápadt a gyűlöletbe.

*

Éjfél után Drenyák hazavonzolta feleségét. Így szokta mindig, ha tetején áll a mulatság, – na ebben is jókor támad fel a féltékenység, mondták cimborái. Nem billent fel a hangulat ettől, tapsolva és zajongva, vidáman búcsúzkodtak. Csak a felemás emberre szakadt búbanatos elhagyatottság, talán először életében. Megléptek a tündérek is és sáros mellékúton bukdácsolt feléje a mámor. Először rongyos cipőjét látta meg, aztán nagy lelkét teregette széjjel: szennyesebe adná az egész életét, úgy érezte. Már csak a pálinka segített, gyere testvér, ölelte magához, úgy lehet, hogy elhagyjuk egymást, de most ünnepejlünk!

Nem látták még olyan részegen a garabonciást soha, mint a tisztulás órájában éppen. Keserveset, nagyot rikoztott a teremben. – „Menj fenébe már!” – Pantus, a zenész már az is kergette, annak is mutatta lyukas talpát. – „Ide folt kellene, folt, hallod-e?”

– Tapaszd be malterrel – üvölti vissza a kőműves és röhögött vastagon. – „Be kéne ásni a földbe nyakig!” – ilyen hangok is hallatszottak és garázda módján a garabonciás a hang felé indult, hogy életében először elégtételt vegyen egy sértésért. De csak a székig jutott el, az egyik székig éppen, ott összecsuklott és ott maradt.

Fejét lehajtva csapzottan aludt el, úgy aludt ott, hogy fájni tudott mindenkinek. Furcsa megszállottsággal arcán horkolt és nem tudta reggelig, mi van vele. Csak azt érezte jó ideig, hogy jeges vízben gázol a lába, cipőtlen lábán furcsán meredt a rongyos fuszekliből ég felé a meztelen nagyujja.

De lehet, hogy csak álmolta az egészet, lehet.

*

Amíg így aludt a garabonciás, csoda történt. A féltékeny suszter, aki kijózanodva régtől figyelte ellenfelét, leszedte lassan a cipőt annak lábáról és elvitte megtalálni. Nem röstelt félórát gyalogolni, kinyitni a műhely éjszaka, talpat szabni és ráverni a cipőre.

De nem ám mind a kettőre! Csak az egyikre. Nem is a lyukas talpúra, a másikra. Kegyetlen arccal verte, kalapálta a bőrt, rétegre réteget rakott, jó vastagon. Olyan cipőt formált, mint a nyomorékoké. Ortopéd cipőt jó vastag talppal. – „Ha sántít is majd a kutya, ez nem ázik át soha!”

A balcipőt, a lyukasat, azt érintetlenül vitte vissza a kocsmába. Alig egy páran lézengtek már ott, hisz hajnal volt már régen, világos és csodálkozó kofák látták, hogy cipőt szállít a suszter virradatkor. Betalpalt a szállítmánnyal éppen a kuncsaft elé, az ott aludt még a széken a sarokban, rongyos fuszekliben. Ráadta a cipőt a részegre és meglepődött arccal szemlélte művét.

Éppen három centivel volt vastagabb a másik talpnál.

*

Sántító árnyék vonult át éjszakánként átközve a kisvárosi csöndben. Kocsmáról-kocsmára járt, léptei mélyen cuppogtak a sárban. Egyik lábát vastag talp védte a hólé és nedveség ellen, de ő jaj, ott volt a másik láb is három centivel közelebb a földhöz, annak hasadékan bőségesen ömlött és szivárgott be a víz.

Átközve vonult a garabonciás, hangja olyan volt, mint a hímszarvas bögése. Ordítva susztert követelt utcahosszat, aki leveszi róla az átkot, vagy megtalálja egyetlen pár cipőjének másik felét is.

Szűcs Imre

Micsoda ló...

*Micsoda ló, micsoda ló,
gyöngyház homlokú,*

*Micsoda ló, micsoda ló,
felhők fölél száll.*

*Micsoda ló, micsoda ló,
jázmin fogsorú.*

*Micsoda ló, micsoda ló,
hej, te gyönyörű,*

*Micsoda ló, micsoda ló,
tüzet horkanó,*

*Micsoda ló, micsoda ló,
lombos sörényű.*

*Micsoda ló, micsoda ló,
égre pattanó.*

*Micsoda ló, micsoda ló,
látjátok-e még?*

*Micsoda ló, micsoda ló,
soha meg nem áll,*

*Pedig ott, az éjhomályban
csillagokra lép.*

Hogyan töröljük a hibás Office programcsomagokat?

A Microsoft legújabb Fixit alkalmazása a törölhetetlen Office 2003, 2007 és 2010 eltávolításában segít.

A Microsoft legújabb Fixit alkalmazása a törölhetetlen Office 2003, 2007 és 2010 eltávolításában segít. A programcsomagoknál előfordul, hogy a Vezérlőpulton keresztül nem sikerül letörölni őket. Olyan hibák is lehetségesek, hogy a szoftverek hibásan vagy csak részben települtek, esetleg a telepítő megakadt, a fájlok hibássá váltak.

A redmondiaiak erre a célra kifejlesztett Fixit alkalmazása nem távolít el egyetlen Office-programot sem, amit a csomagon kívül telepítettünk. Ha például Office Professional 2007 és Office Visio 2007 is van a gépünkön, utóbbihoz nem nyúl a program. Letöltés:

Fixit Office 2003-hoz:

<http://pcworld.hu/url?http://go.microsoft.com/?linkid=9730793>

Fixit Office 2007-hez

<http://pcworld.hu/url?http://go.microsoft.com/?linkid=9669698>

Fixit Office 2010-hez

<http://pcworld.hu/url?http://go.microsoft.com/?linkid=9737366>

Az írógép sorsára jut a 30 éves PC?

Úgy tűnik, vége a PC korának. Nemrég ünneplte az IBM a PC 30. születésnapját. A PC-, XT-, AT-rendszerek sok változáson mentek keresztül az idők során, az eredeti koncepció elég rugalmasnak bizonyult ahhoz, hogy három évtizeden át – és persze még tovább – kiszolgálja az igényeket a munka és ma már a szórakozás terén is. Mark Dean szerint azonban, aki az egyik tervezője az eredeti IBM számítógépnek – és ma az IBM egyik technológiai vezetője – ennek a kornak hamarosan vége szakad.

IBM PC társtervezője az IBM blogján leírja, mennyire büszke arra, hogy egy olyan tárlálmány felépítésében vehetett részt, mely végső soron megváltoztatta mindennapi életünket, munkánkat és még a szórakozással töltött időt is. Annak idején nem számítottak erre, de évente több mint 300 millió darabot termel a PC iparág, amire szintén büszkék lehetnek. Azonban Dean úr azt is pozitívan ítéli meg, hogy az IBM 2005-ben eladta PC és noteszgép üzletágát a Lenovának. Az IBM mintájú személyi számítógépek korszaka ugyanis a végéhez közeledik!

Igen, Mr. Dean ma főként táblagépen dolgozik – ennek típusát persze nem közölte olvasóival, de valószínűleg nem pusztán üzleti okokból, hanem mert magát az eszközt sem tartja végérvényesen fontosnak. Korábban nem gondolta volna, hogy megéri a PC-korszak végét, de ma már biztos abban, hogy valami egészen más következik:

„Továbbra is gyakran használt eszköz marad a PC, de már nem áll a számítástechnika élvonalában. Hamarosan ezért az elektroncső, az írógép, a bakelitlemezt, a katódsugárcső és a villanyégő sorsára jut majd.” Új élharcosként azonban ne számítsunk egyszerűen egy újabb hardverre. Legtöbbször ma

Az IBM XT komponensei: MFM rendszerű merevlemez, XT alaplap monokróm videovezérlő, floppy és printer kártyával

a táblagépeket, okostelefonokat helyeznénk a központba a PC helyett. Ezek az eszközök nagyon szép, ma is felfelé ívelő karriert futnak be, de – ha Dean prognózisa helytállóan bizonyul majd – nem érhetnek meg ilyen szép kort. A szakember inkább az eszközök között (virtuálisan) fennálló közösségi teret jelölné meg, mint a számítástechnika központi elemét, ahol az emberek és ötletek egymással találkozhatnak, és a fejlesztés virágozhat. A

számítástechnika ily módon hathat legerőteljesebben a gazdaságra, társadalomra és az emberek mindennapi életére.

Aki mostanában Budapesten jár és kíváncsi a PC és általában a személyi számítógép történetére, annak érdemes ellátogatni a Közlekedési Múzeum DOSTalgia kiállítására, ahol a 30 év legjellemzőbb állomásai és különlegességei láthatók. A kiállítás december 24-ig tekinthető meg.

MultiMi

Hogyan kombináljuk e-mail fiókjainkat és közösségi felhasználóneveinket egyetlen alkalmazásban?

A MultiMi egy olyan ingyenes alkalmazás, amely kettő-az-egyben funkcióval képes egyesíteni az összes e-mail-fiókunkat és minden közösségi felhasználónevünket. Segítségével egyszerre kezelhetjük az összes e-mail-fiókunkat, naptárunkat, illetve a facebookot, twittert, google+-os, bármilyen közösségi oldalon lévő adatainkat.

Az üzenetküldésre, megosztásra is alkalmas szoftvert a Zbang és az AVG közösen fejlesztette. A MultiMi gyakorlatilag bármilyen hálózatba képes bejelentkezni, miután megadtuk a felhasználónevünket. Online életünk ezután egyetlen felületen, külön fülekre osztva látható. A MultiMi az AVG LinkScannerrel gondoskodik a közösségi hálón megosztott tartalmak valós idejű ellenőrzéséről. A MultiMi innen tölthető le:

<http://www.multimi.com/DownloadDialog.aspx>

KOS

Alig kezdődött el a sulis, máris fantasztikus heted lesz! A családdal is mindenben megtalálod az egyensúlyt, és a harmónia jegyében tengeted a napjaidat. Próbáld meg az eddigi lezáratlan dolgodat mederbe terelni, mert most minden sikerülhet.

BIKA

Óvatosan táplálkozz ezen a héten, mert egy meggondolatlan rendelés könnyen megviselheti az emésztésedet. A pénztárcádra is ügyelj, mert a szokottnál gyorsabban fogy a zsebpénzed. Segítségére lehetsz egy nehéz helyzetbe jutott személynek, valaki pedig, akin korábban segítettél, a hálóját szeretné kifejezni neked.

IKREK

Ha minden döntésedet kellő mérlegeléssel hozod meg, akkor igen pozitív dolgokra számíthatsz. De ha nem vagy óvatos, akkor akár baj is történhet. A szerelemben földöntúli ragyogást érezhetsz egy személy iránt. Ha eddig még sohasem élted át a „meglátni és megszeretni” csodálatos érzését, akkor most részed lesz benne.

RÁK

Elérkezett az iskolakezdés. Még jó, hogy a szünidő utolsó hetében alaposan kitomboltad magad. Eleget szórakoztál, erre év közben kevesebb lehetőség lesz. Egyetlen pillantás elég, hogy beleszeress valakibe. Előfordulhat, hogy ezt nem személy iránt érzéd majd, hanem valamilyen tárgy iránt, amelyről nem tudsz, és nem is akarsz lemondani.

OROSZLÁN

Elég volt a bulizásból, kezdődik a sulis! Különböző is egy kicsit irritáló lehetsz néhányak számára ezen a héten. Valószínűleg az lenne a legjobb, ha egy nagyot pihennél a közelgő hajsza előtt.

SZŰZ

Igen sikeres hét elé nézel. Neked kicsit sem okoz gondot az, hogy elkezdődött a sulis, hiszen ezt is csak egy olyan kihívásnak tekinted, amiben könnyedén megállod majd a helyedet. Sportolj! Az intenzív testmozgás jót tesz, kevésbé leszel lobbánékony, levezetheted az indulataidat, kiadhatod a mérgedet.

MÉRLEG

Ezen a héten óvatos legyél, ha tömegközlekedéssel utazol, mert előfordulhat, hogy valaki az anyagi javaidra pályázik. Légy résen, hogy utána ne érezd magad kizsákmányolva. A szerelemben jeleket küld a sors, ettől még rajongóbb, még szerelmesebb leszel, mert érzed, ő az igazi.

SKORPIÓ

Figyelj oda a háziállatodra, mert lehet, hogy az utóbbi időben egy kicsit elhanyagoltad. Ugyanez igaz a barátokra is. Feljűk is tanúsíts nagyobb érdeklődést, különben könnyen sértődés lehet a dolog vége.

NYILAS

Ne haragudj a barátaidra, ha esetleg úgy éreznéd, hogy elhanyagolnak téged, mert ez nem így van. Csupán mindenkinek több a teendője most, hogy megkezdődött a sulis. Új barátod vagy osztálytársad lesz, aki kezdetben talán kissé idegesít, de ha jobban megismered, nem lesznek gondjaitok egymással.

BAK

Nagyon figyelj közlekedés közben, mert ha a gondolataid a csillagok közt járnak, könnyen balesetet szenvedhetsz. A családdobban apróbb feszültségeknek köszönhetően nem lesz felhőtlen a harmónia ezen a héten.

VÍZÖNTŐ

Ideje lenne új kihívások felé vened az irányt. Mindig jól teljesítesz, de ez már nem elég, előrébb kéne jutnod, és ennek érdekében kell cselekedned. Ne aggodalmaskodj, mert a Sors hamarosan teljesíti a kívánságaidat. A környezeteddel szemben legyél toleránsabb, ha segítségre van szükséged.

HALAK

Ezen a héten még a szokásosnál is nagyobb érdeklődést mutatsz majd az új dolgok iránt, és ez nagyon jól jöhet. Verhetetlen és magabiztos vagy. Csak így tovább!

„Ahány ember, annyiféle” – tartja a mondás, s ez nemcsak belső tulajdonságainkra, de külső jegyeinkre is egyaránt érvényes. Mert más a hajunk, más az alkatunk, eltérő a szemünk színe, egyikünk sovány, másikunk kövér, vagy éppen a kettő közötti. S ugyanígy más a bőrünk is. Van, akié kreol, másoké fehér vagy sárga, esetleg fekete. S van, akié szeplős...

A szeplő nem tartozik az emberek kedvenc külső jegyei közé. Bár sokan nem bánják, hogy őket is megajándékozta vele a természet, velük ellentétben azonban vannak olyanok, akik igazi sorscsapásnak tartják, és nem tudnak beletörődni, hogy nekik ilyen bőrtípus adatott. Persze szeplős és szeplős bőr között is van eltérés, hiszen egyes esetekben éppen csak elvétve található az arcon egy-kettő, ami még aranyos is lehet. Másnál már jóval több van belőlük, és vannak olyanok is, akiknek szinte beborítja az egész testét.

Mi is a szeplő?

A szeplők kis, kerekded formájú foltocskák a bőrön, melyek a bőrszínnél sötétebb árnyalatúak. Vannak kisebbek és nagyobbak, kevesebb vagy több. Ez egy alkati tulajdonság, mely születésünktől kezdve jelen van az életünkben, s bár kisgyermekkorban alig-alig van belőlük, az évek előrehaladtá-

A szeplő

val egy bizonyos szintig növekszik a számuk. Olyan ez, mint az anyajegy, csak nem emelkedik ki a bőrfelszínből, hanem teljesen egyvonalban van vele.

Miért alakul ki a szeplő?

A szeplő meglétének az oka az, hogy a bőr festékanyagának, úgy is mondjuk, hogy pigmentjének a termelése egyes területeken fokozottabb, mint máshol. Leggyakrabban a szőke és vörös hajú, ugyanakkor világos bőrű gyerekeknél, felnőtteknél jelentkezik. Kisgyermekkorától egy darabig növekedhet a számuk, később viszont, ahogy telnek az évek, a számuk ritkulhat. Leggyakoribb előfordulási helyük az arc, az orr, a homlok, de előfordulhatnak a vállon, illetve a karon is.

Sajnos a szeplők kedvelik a napsütést, és tavasszal az első napsugarak megjelenésével ők is előbújnak, legerőteljesebben nyáron vannak jelen a bőrön, télen sokkal halványabbak lesznek.

El lehet tüntetni őket?

Valószínűleg eltűnni teljesen sosem fognak, de különböző praktikákkal lehet őket halványítani:

- Keverj össze 1 teáskanál mézet 1 teáskanálnyi natúr joghurttal. Kend a bőrödre,

és hagyd rajta 30 percig, majd öblítsd le. Naponta egyszer végezd el.

- Naponta kétszer mosd le az arcod egy citrom levével. A citromban levő savak halványítják a foltokat.

- Megelőzni úgy tudod őket, hogy fényvédő krémet használj, és keveset tartózkodsz a napon. (Természetesen ez nem azt jelenti, hogy remete életet élj benn a házban, hanem, hogy a kevésbé napsütéses órákban menj ki a szabadba.)

Mégis a legjobb, ha mindenkinek sikerül elfogadnia magát olyannak, amilyenek született. Mindenki azzal a külsővel szép, ami adatott neki, s ha belülről sugárzik, akkor a szeplői is megszépítek.

Miért szeresd a szeptemberi iskolakezdést?

Megkezdődött az új tanév. Általában kétféleképpen állunk hozzá: egyesek örülnek neki, mások azt érzik, hogy vége a boldog, nyugodt időknek. Lássuk, miért szeretheti valaki a tanévkezdést?

Régi és új barátok

Tegyük félre azt az elképzelést, hogy csak az úgynevezett „stréberek” kedvelhetik a tanévet. Már az elnevezés is magában hordozza, hogy tan-év, de nemcsak tanulásról beszélhetünk. Újra láthatod a régi osztálytársakat és ismerősöket. Sokakat a távolság nyáron elszakít, de ilyenkor hirtelen el lehet mesélni mindenkinek mindent – persze a facebook és msn világában nem sok meglepetés érhet, de a személyes találkozás mégiscsak más. Betoppánhat egy-két új arc is az osztályba.

Az első hét mindig könnyebb

Maradjunk optimisták, felesleges az ördögöt a falra festeni már az első napokban. Hajlamosak vagyunk magunk előtt látni, hogy mennyi dolgozat, felelés lesz majd,

látjuk magunkat, amint görnyedünk a tananyag felett... de még csak el sem kezdődött az év. Minden tantárgyból arról szólnak az első órák, hogy felvázolják a tanárok az elvárásokat, rögzítik a szabályokat. Szép lassan mindenki visszazoklik a rendszerbe. (A tanárok is, hiszen nyári szünet után ki szeretne olyan sok dolgot javítani?)

Azok, akik még ráadásul iskolát is váltanak, még később vetik bele magukat a tanulni valóba, hiszen meg kell ismerkedni a hellyel, a tanárokkal, osztálytársakkal.

Az új könyvek illata

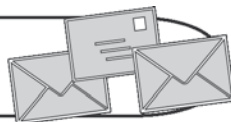
Ez az a téma, amire talán sokan húzzák a szájukat. Az új könyvek, nemcsak új tanulni valót jelenthetnek, hanem új lehetőséget is. Még nem kell azon görcsölni, hogy jegyet javítsunk, viszonylag tiszta lappal indulhatunk. Kitzűzhetjük a saját céljainkat, kicsiket, amelyeket könnyen el tudunk érni. Például, ha a matematikajegy év végén nagy nehezen felfele kerekítve lett hármás, cél lehet egy biztos hármás átlag, hogy félév végén ne kelljen a körmöt rágni azon, hogy vajon

a tanár jó- vagy rosszindulatúan fog kerekíteni.

Vásárlás

Sokan vannak, akik imádnak ilyenkor a papírboltokban beszerezni mindenféle új terméket, bámészkodni a sok színes dolog között. A környezettudatosságot szem előtt tartva (és a szülők pénztárcáját is) átgondolhatjuk, hogy mire van igazán szükségünk, hiszen a félig elhasznált ceruzák, tollak, táskák a kukában végzik. Mivel ilyenkor nagyon könnyen el lehet csábulni, vihetünk magunkkal bevásárlólistát, hogy tényleg csak a legszükségesebbek kerüljenek a kosárba. Az előző tanévről megmaradt holmik is át lehet nézni. Pl. remekül lehet hasznosítani a félig teleírt füzeteket, annak üres lapjait kitépve sok írólaphoz juthatunk.

A 2011-es esztendőben a Magyar Asztronautikai Társaság (MANT) Sátoraljaújhelyen rendezte meg az úrtábort. 2011. július 3–9. között a sátoraljaújhelyi Magyar-Szlovák Két Tanítási Nyelvű Nemzetiségi Általános Iskola és Kollégium adott otthont a tábornak.

Vasárnap este Solymosi János, a MANT elnöke, Dankó Dénes, Sátoraljaújhely alpolgármestere, Kuczik Júlia, a Magyar-Szlovák Két Tanítási Nyelvű Nemzetiségi Általános Iskola és Kollégium igazgatója, Zombori Ottó táborvezető és Bacsárdi László, a MANT főtáborra nyitotta meg a tábor. A tábornyitó előadást Egy amerikai úrtábor élménybeszámolója címmel Kuczik Júlia tartotta, majd játékkal egybekötött ismerkedésre került sor. Hétfőn Solymosi János Űrművészet az űrparban címmel tartott előadást, őt követte Almár Iván Az űrrepülőgépek 30 évig repültek előadása. Kedden Robotrepülőn innen és túl címmel Solymosi János beszélt, majd Zombori Ottó Csillagászat: az univerzum fizikája és Sik András, A naprendszer leltára című előadása következett. A keddi délutáni blokkot a nagyszentmihályi csillagvizsgáló munkatársának, Zdenek Komareknek a szlovák nyelvű előadása zárta, Mensük meg a sötét égboltot! (szinkrontolmács: Kuczik Júlia). Szerdán este Horváth Márk rádióamatőrök rádiójelei, csütörtök délután Both Előd Európa hordozórakétái című előadását hallgathatták a tanulók. Péntek kora délután Lovas Eszter Gombák, Orbán László Kárpátalja és Bacsárdi László Rádiótávcsövek árnyékában című előadása hangzott el.

A táborban a diákok kerekasztal-beszélgetéseken is részt vettek. Hétfő este Beszélgetés a földönkívüliekről címmel Almár Iván társa-

ságában (a nagy érdeklődéssel való tekintettel keddi reggel még folytatódott), keddi este A Mars terraformálása címmel Sik András, csütörtök este Az űrhajózás első 50 éve címmel Both Előddel.

Az úrtáborozók mindeközben csapatvetélkedőn is részt vettek. A három csapat – Atlantis, Discovery és Endeavour – logót készített (szakmai vezető: Bacsárdi László), elköltött 20 millió (virtuális) eurót (szakmai vezető: Solymosi János, Bacsárdi László), megtervezte az űrrepülőgép utódját (szakmai vezető: Bacsárdi László, Solymosi János), Marssal kapcsolatos kérdésekre válaszolt (szakmai vezető: Sik András), rovert irányított (szakmai vezető: Horváth Márk, Kóvágy Csaba, Sándor Ferenc), vízirakétát készített és indított (szakmai vezető: Horváth Márk, Kóvágy Csaba, Sándor Ferenc), valamint egy nagy táborzáró vetélkedőn (szakmai vezető: Both Előd) vett részt.

A szakmai programok mellett a kulturális felhívásra is jutott idő. Hétfő délelőtt Sátoraljaújhelyet fedezték fel, a városházán fogadta őket Dankó Dénes alpolgármester is. Szerdán vonattal kirándultak Kassára, megnézték a belvárosát, a helyi planetáriumot, Rákóczi kriptáját, fagyit, illetve süteményt ettek, valamint elfogyasztották az iskolából hozott ebédcsomagot is. Csütörtökön délelőtt elmentek a Zemplén Kalandparkba, libegővel felmentek a hegy tetejére megcsodálni a kilátást, és még a táborvezető is élvezettel csúszott le a bobbályn. Csütörtök késő délután a városi strandon pihentek, este pedig a párhuzamosan zajló III. Nemzetközi Csillagászati Tábor tanulóival kö-

zös karaokepartin vettek részt. Péntek délelőtt elmentek a széphalmi Magyar Nyelv Múzeumba és a Kazinczy-emplékházba.

Az úrtáborok történetében először szervezett, nagyközönségnek szóló előadásokra is sor került. Kedden A Mars-kutatás legújabb eredményei (Sik András), szerdán Csillagászati világképünk változásai az ókortól az űrkorszakig (Zombori Ottó), csütörtökön A szomszédos égitestekre, és még tovább! (Bacsárdi László) és Az űrhajózás első 50 éve (Both Előd).

A péntek délután és este sok szempontból is különleges volt. A táborozók közösen megnézték az utolsó űrrepülőgép indítását (a képeken látható eseményeket Bacsárdi László kommentálta), este pedig egy táborzáró ünnepségre került sor. A MANT 1992 óta delegál tanár résztvevőket az amerikai Nemzetközi Úrtáborba, a táborzáró ünnepségen a három jelenlévő tanár – Both Előd (1992), Bacsárdi László (2008), Kuczik Júlia (2010) – felvette az úrtábori egyenruháját, és Zombori Ottó táborvezető társaságában adták át a tábori okleveleket.

Ezúton is köszönjük Dankó Dénesnek, Sátoraljaújhely alpolgármesterének a várostól kapott támogatást. Köszönettel tartozunk Kuczik Júliának, a Magyar-Szlovák Két Tanítási Nyelvű Nemzetiségi Általános Iskola és Kollégium igazgatójának, valamint az iskola tanterületének és személyzetének. Köszönjük előadóinknak a színvonalas programokat, és a táborvezetőnek a munkáját.

**Sándor Flórián és Patarscity Edvin 7. o.,
Em-Art Műhely, Szabadka**

Még több kép a táborról itt látható:

<http://picasaweb.google.com/MANTkepek/Urtabor2011>

Milyen nyaraló vagy?

1. Hogyan töltötted az idei nyarat?

- a) A tengerparton sütkéreztem.
- b) Rengeteget buliztam.
- c) Otthon voltam.

2. Melyik sztárral nyaralnál legszívesebben?

- a) Justin Timberlake-kel, mert nagyon jóképű.
- b) Robbie Williamsszel, mert ő tud bulizni.
- c) Jake Gyllenhaallal, mert jókat lehet vele beszélgetni.

3. A legjobb dolog a szünidőben az volt, hogy...

- a) ...volt időm a strandon nézegetni a jóképű fiúkat.
- b) ...nem kellett suliba járni.
- c) ...több idő jutott a barátaimra.

4. Milyen ruhát viselsz kánikulában?

- a) Valami feltűnőt, hogy megforduljanak utánam az utcán.
- b) Mindegy, csak nagyon rövid legyen.
- c) Valami kényelmeset, mint máskor is.

5. Szerintem a tökéletes nyári éjszaka...

- a) ...egy romantikus randival kezdődik.
- b) ...óriási partiba torkollik.
- c) ...egy hosszú beszélgetés a legjobb barátnőmmel.

6. Melyik nélkül nem élnéd át a nyarat?

- a) Sok-sok napsütés nélkül.
- b) A fürdőruhám nélkül.
- c) A könyveim nélkül.

7. Mivel oltod a szomjadat a nagy melegben?

- a) Jéghideg üdítőkkal.
- b) Koktélokkal.
- c) Házi limonádéval.

8. A legrosszabb szünidei rémálmodom...

- a) Ugyanaz a srác tetszik meg nekem is, meg a legjobb barátnőmmel is.
- b) Bezárják a kedvenc szórakozóhelyemet.
- c) A szüleim nem hagynak tévézni.

Értékelés

Ha a legtöbb az a válaszdod:

Szerelmes

Ez a nyár számodra valószínűleg „vadászattal” telt. Keresed a romantikus helyzeteket, így hát nem lenne csoda, ha rövid ideig maradnál egyedül. Persze, ha már megtaláltad az igazit, akkor biztosan az egész nyarat együtt töltöttétek.

Ha a legtöbb a b válaszdod:

Bulizós

Te aztán egy pillanatig sem tudsz egy helyben ülni! Nem is meglepő, hisz a forró nyári esték számodra együtt járnak a hatalmas bulikkal. Ezzel semmi baj sincs, ha vigyázol, nehogy túlzásba vidd. Csak okosan!

Ha a legtöbb a c válaszdod:

Otthonülő

Igaz, hogy nyáron odakint tényleg meleg van, de mégis jót tenne, ha néha kidugnád az orrod. Lehet, hogy jobban szeretsz a szobádban gubbasztani egy jó könyv mellett, ezt azonban megtehetnéd a szabadban is, napfényben. Ha mindenáron ott-hon akarsz ülni, legalább hívj társaságot.

„Kedves Bizalmas sorok!

Hatodikos lány vagyok, és az én gondom a barátnőm, aki napról napra féltékenyebb rám, vagyis legalábbis én úgy látom. Annak ellenére, hogy a szüleitől mindent megkap, menő ruhái vannak, zsebpénze, jobb tanuló, és sok mindenben jobb mint én, állandóan kritizál, és ha valami nem úgy van, ahogyan ő akarja, rögtön megharagszik. Van, hogy napokig levegőnek néz. Ez különösen akkor aktuális, ha nem segítek neki valamiben, pl. nem adom oda a házimat, hogy átírja, vagy nem súgok neki. Néha csak egy sűgógépnak érzem magam, mert mi azért mert kevesebben vagyunk az osztályban, mindennap felelünk is. Mostanában ritkábban hív moziba, sétálni, másokkal megy. De ha azok nem tudnak menni, engem rángat a mézesmázos hangján. Már a többi barátnők is észrevették hogyan bánik velem, hogy csak kihasznál, és nem olyan igazi barátnő, de muszáj vele barátkoznom a szüleim miatt, akik jó barátok az ő szüleivel. Szerintük angyalial van dolgom, és nála nincs is jobb barátnő, mert amikor a szüleinkkel együtt vagyunk tényleg „angyalian” viselkedik velem. Mit tegyek, mert nagyon rosszul érzem magam a bőrömben?! Segíts!

Nyár”

Válasz:

Kedves Nyár!

Azt hiszem, a zöld szemű sárkány, a féltékenység igencsak rátok telepedett. Jól olvasod, többességben írtam. Mert ha jobban belegondolsz, a te szemed is zölden csillog, ami természetes is, mert a szüleid nagyon is kedvelik a lányt, és szépeket mondanak róla, akarva-akaratlanul is összehasonlítanak benneteket, és te ebben az összehasonlításban rosszabbul jársz. Ez pedig nagyon is rosszul érinti az embert, persze téged is. Emellett, neked is, mint a serdülők javának, az önbizalommal van gondod, amin a barátnőd viselkedése nem sokat segít, inkább még jobban a sárba tiporja. Úgy látom, hogy mégis sok mindenben erre a barátnődre hagyatkoztál, mert várod, hogy hívjon, és legbelül fáj, hogy nem veled van, amikor másokkal szórakozik. Azt hiszem, jó lenne, ha tisztáznád magadban, hogy milyen is az az igazi barát, a legjobb barátnő, te mit vársz tőle, és akkor majd könnyebben megtalálhatod azt a személyt a környezetemben, aki már jó barátnőd, csak még te ezt nem vetted észre. Arra is gondolnod kell, hogy az osztálytársaink nem mindig barátaink is, annak ellenére, hogy annak nevezzük őket. Ne tévesszed szem elől azokat a lányokat és fiúkat, akikkel szívesen együtt töltöd az idődet, jókat beszélgettek, nevetgéltek, akikkel megosztod a titkaidat, akik segítenek, ha bajba jutsz. Ne várd, hogy téged hívjanak, néha te hívd föl azt a lányt (lányokat), akivel jól megvagy. Sokat jelentene, ha a szabad időben, amikor a „barátnőd” hív, már foglalt lennél, és „sajnos, nem tudsz” vele találkozni. Ami még nagyon fontos, hogy tiszta lapokkal „jártsszál” a barátságokban. Ha valami zavar mondd meg neki, ha valami miatt nem érzed magad jól, mondd meg neki, hogyan érzel vele kapcsolatban, amikor így és így viselkedik, sőt azt is, ha úgy érzed, hogy kihasznál. Szép dolog segíteni a másikon, és kell is, de ne engedd, hogy kihasználjon, mert a barátság kölcsönösségen alapszik. A barátságban is, mint a szerelemben, adunk is és kapunk is. Odafigyelést, melegséget, oltalmat, bizalmat, szeretetet, segítséget, őszinteséget, építjük egymás önbizalmát. Vannak alkalmak, amikor együtt vagytok, beszélgethettek, együtt tölthetitek az időt, amíg a születeik együtt vannak, de nem kell barátként viselkedni vele. Pl. nem kell, hogy elmondod neki a titkaidat, arra ott vannak az igazi barátok.

„Kedves Bizalmas!

Tizenegy éves vagyok, és nagyon szerelmes egy srácba. A padlón vagyok már a gondolattól is, hogy mi van, ha ő nem szeret engem. Nem tudom, mit tegyek! Kérek, segíts!

Rituci”

Válasz:

Kedves Rituci!

A leveledből nem derül ki az a fontos tény, hogy a fiúnak tudomása van-e arról, hogy tetszik neked, hogy odavagy érte. Jelezted-e már neki, hogy a szíved érte dobog, és a véredben ott pezseg a szerelem. Sajnos, amíg nem tudatjuk a vonzódásunk tárgyával, hogy ő a kiválasztott számunkra, jelezzük a tetszésünket, addig nem kapunk választ arra, hogy mi hogyan is állunk a másikkal. Először is szemézzél vele, hogy kiderítsd az érzéseit, ha ő is viszont szemézzél, akkor jöhet az üzenet, neten, mobilon, barátnőkön keresztül. Ha pozitív választ kapsz, lovon vagy. Ha elutasít, ne búsulj sokáig, mert számodra még csak most kezdődik az ismerkedés időszak, most tanulsz és gyakorolsz, hogyan kell a másik nemnek kimutatnod az érzéseidet, és azt is, hogyan kell feldolgozni, ha valaki elutasít. Mindenesetre, ne gyötörd magad előre olyan dolgokkal, amik még nem is bizonyosak. Elég lesz akkor sírni, ha valóban elutasít a srác. Bármilyen legyen is, ne feledd, hogy nagyon sok hal van még a halastóban, te pedig még csak most vetted kezvedbe a horgászbotot!

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérek segíts, mert úgy érzem, szétszakadok! Három hete járok egy fiúval, de a barátnőm őt nem kedveli. Állandóan azt vágja a fejemhez, hogy sokat vagyok vele. Az az igazság, hogy nagyon is odafigyeltem arra, hogy vele továbbra is sokat együtt legyek, de ez neki nem elég. Azt meg nem akarja, hogy ő is velünk jöjjön, amikor találkozunk. Már alig akar találkozni velem, durva, sokszor kiabál, ha beszélni szeretnék vele, egyszerűen nem hallgat meg. Már az is felmerült bennem, hogy barátok vagyunk-e még egyáltalán. Nem szeretnék a barátnőm nélkül maradni! Mit tegyek?

Barátnő”

Válasz:

Kedves Barátnő!

Sajnos nálad is a féltékenység sárkányoskodik, és mérges füstjével rontja az életeredet. Egy kis féltékenység pedig teljesen érthető, hisz a barátnőddel eddig csak ketten voltatok egymásnak, és most egy betolakodó „vesz” el abból, ami az övé volt, a figyelmet, szeretetedet, stb. Ami nem helyes, az a barátnőd túlzott reakciója. Jó lenne, ha meg tudnátok beszélni a dolgokat, ha nem lehet szemtől szembe, írd meg neki e-mailben. Mond el neki, hogy jársz valakivel, de ő is nagyon fontos neked, hogy szeretsz vele beszélgetni, és hiányoznak azok az idők, amikor jól megvoltagek egymással. Ha ezek után sem akar veled kommunikálni, akkor sajnos, a barátságotok megszakad. Te mindent megtettél, a többi rajta múlik. Ha viszont válaszol, és meg tudjátok beszélni a dolgaitokat, érzéseiteket, akkor a barátságotok egy érettebb, magasabb szinten folyik majd tovább. Mindenesetre bővítsd a baráti körödet, azokkal, akikkel szívesen együtt vagy, jókat beszélgethetsz, mert idővel erre mindenképpen sor került volna, előbb-vagy utóbb a gyerekkori barátságotok változásokon esett volna át. Szomorú, hogy a barátnőd nem tud veled örülni annak, hogy boldog vagy. Az ő boldogtalansága pedig biztosan el fog múlni, ha ő is szerelmes lesz, és járni kezd az első fiújával.

Madaras néni meséje

Madaras Néni Ősz Anyó barátnője, s persze láthatatlan, mint a tündérek, manók, óriások és más effélék – vagyis nagyon kell figyelnie annak, aki mégis látni akarja. Lerajzolni könnyebb, bár az sem könnyű, mert Madaras Néni furcsa néni. Elég, ha a külsejét nézed, a zöld kesztyűs kezét, amellyel kampós botot lenget (az egyikkel), és bőrtáskát lóbál (a másikkal). Kék harisnyanadrágos lábain nincs cipő. Talán azért, hogy be ne törje a házak tetejét, hiszen a földre nem lép soha: mindig csak a magasban jár. Léghajón érkezik, de azt sem köti ki a világért sem – megparancsolja neki, hogy lebegjen csak a háta mögött. Na és a szemüvege, ahogy a fülére kanyarodik, az a csodás, piros keretes zöld szemüveg a zöld füleken, a csigákban göndörödő kék haj bozontjában! A régimódi barna kalap a lengedező dísszel már ráadás csupán, de elmaradhatatlan ráadás.

Madaras Néni láthatatlan, de sok jelből látható, ha jelen van. Először is a madarak, különösen a villogó szárnyú fecskék sorozóiból tudjuk, hogy megérkezett... Vagy a kémények szürkén bodorodó füstcsíkjaiból, ahogy tekeregnek, tekeregnek, de végül egyetlen gubancba futnak össze.

Madaras Néni hírt hoz. A történetben, amit elmesél, senki sem kételkedik: egyetlen madár sem. A fecskék például! Ők a leghűségesebbek: csivitelnek, gyülekeznek, hallgatják Madaras Néni meséjét, és megfogadják a tanácsát, indulnak délre, mind-mind, a fekete, a lila és a kék kabátos fecskék. A házak melletti öreg tölgyfa száraz, már hosszú évek óta lombtalan ágain is üldögél néhány

kismadár, de ők nemigen hallgatják végig Madaras Néni intelmeit. Kíváncsiskodnak kicsit, érdeklődve nézik a csapatba verődő fecskéket, aztán: huss! Röpülnek lakmározni! Nyár vége van, ősz eleje, a napsütés meleg, a levegő átlátszóbb, mint a nyári hónapokban bármikor, a verebek rigók, cinkék és a többiek könnyen vannak. Nem gondolnak a télre. Pedig ha eljön, ha fúj a szél és csikorog a fagy, nehéz a kismadár élete. Emlékszel, mi történt az egyik télen?

Délután öt óra volt. Sötét, hideg, szeles, fagyos délután. Hó mindenütt. Nyakamat behúзва siettem haza. Hát ahogy lépkedek, egyszer csak mit látok? Valami apró göröngy vergődik előttem... Göröngy? Dehogy! Egy kismadár. Lehajolok és fölveszem, melengetem a tenyeremben. Cinege. Széncinege. Fekete sáv húzódik a hasán, kékesfekete a sapkája. Alig él. Mi mást tehetnék, hazaviszem.

Meggyorsítom a lépteimet, és közben érzem ám, hogy mocorog a madár. Egyre erő-

sebben ver a szíve, veri a tenyeremet, mint egy kis kalapács.

Aztán megérkeztem a cinegével – emlékszel? A félig fagyott cinege a meleg lakásban egyszer csak így csinált: huss! És máris fönn ült a könyvespolcon. Aztán a lámpa zsinórjára röppent, aztán az ablaknak, aztán a falnak, s végül rémülten leszállt a fikusz karójára. Fogjuk meg a cinegét, mondtuk, mert összetöri magát. Gyorsan lekapcsoltuk hát a lámpákat, és a cinege máris ott verdesett szíve kalapácsával újra a tenyeremben.

Mit tegyünk a cinegével? Ha kiengedjük, megfagy. A jó meleg laskában átmelegedett, ha hirtelen kivágódik a fagyos éjszakába, az bizony a halál lesz számára – nem, nem, ezt nem szabad. Kerestünk hát egy kosarat, leterítettük valami lukacsos, ritka szövésű anyaggal, és ez lett a cinege háza egy éjszakára. Kapott szalonnadarabkákat és dióbelet, tálkában vizet, hogy ne éhezzen és ne szomjazzon.

Másnap aztán elengedtük. Kimentünk az erkélyre, levettük a kosár terítőjét, és a cinege újra így csinált: huss! És már el is tűnt a szemünk elől. Aznap nem volt erős hideg, délben a fagy is fölengedett, remélhetőleg a mi cinegénk is megmenekült.

Lehet, hogy a legközelebbi őszön, amikor újra fölhangzik Madaras Néni meséje, a cinege is gondolkodóba esik. Nem volna jobb, ha ő is elmenne? Gondolkodik, gondolkodik, de aztán marad. Hosszú volna neki az út. El is tévedne talán. És ha oda is érne, nem találná a helyét. Madaras Néni mesél, és a mondókája végén odasúgja hallgatóinak: „Jön a tél, fúj a szél, röpüljetek délre!” A fecskék, gólyák bólintanak, és mennek. A cinege is bólint, de marad.

Ha voltál nyaralni valahol a nyáron, biztosan gyűjtöttél szebbnél szebb kagylókat, csigákat. Íme néhány ötlet, hogyan dekorálhatod velük a szobád.

Szélcsengő

Kagylókból készített szélcsengővel igazi tengerparti hangulatot varázsolhatsz a szobádba. Az elkészítéséhez szükséged lesz egy nagyobb tengeri csillagra és válogatott kisebb kagylókra, valamint egy kis segítség-

re. A tengeri csillag összes szárának a végét, és a kagylók tetejét egy tűvel óvatosan lyukaszd át. A csillag minden lyukába fűzz bele egy damilt, és csomózd meg, hogy lógjon lefelé a csillagról. Olyan hosszúra hagyd, amekkorára a szélcsengőt szeretnéd, de mindenképpen ugyanakkorák legyenek. Ezután mindegyik szál damilra fűzz fel néhány lagylót, kis távolságot kihagyva mindegyik után. A kagylókat természetesen csomózd a damilhoz (inkább több csomóra, hogy jól tartson). Majd a végén a tengeri csillag két szemközti lyukába fűzz egy-egy damilt és ezekkel felakaszthatod bárhova.

Cserép kagylókkal

A szobanövények cserépét is átalakíthatod egy kicsit. Fesd be a cserepeket világoskékre, majd nagyon erős ragasztóval kb. két ujjnyi szélesen kend be a cserép száját, és

nyomkodj bele szép kagylókat, csigákat, különböző „tengeri kincseket”. Ezután a cserepet is szórd tele apró kagylókkal, így igazán tengerparti hangulat lesz a szobában/ablakpárkányon.

Kagylófigurák

A tengerparton gyűjtött kagylókból egy kis fantáziával rengeteg féle figurát lehet készíteni lakásdekónak, ajándéknak, például egy koalackót. Legegyszerűbb a pillanatragasztóval való rögzítés.

Tengerparti hangulat

Az egész lakásban tengeri hangulat lesz, ha néhány átlátszó üvegvázát, poharat megtöltesz kagylókkal, csigákkal, kavicsokkal, és ezeket elhelyezed a polcokon. Plusz kitehetsz még nagyobb csigaházakat, tengeri csillagot is egy-egy polcra.

Alegtöbb tanuló rengeteg papírral megy iskolába – jegyzetek, füzetek, tanulási eszközök, személyes papírok formájában –, ám ez nem túl szerencsés megoldás.

Nemcsak hogy nehéz lehet megtalálnod bármit, ha rosszul vannak rendszerezve a dolgaid, de ez a természetnek sem tesz jót. Szerencsére rengeteg módja van annak, hogy csökkentsd az általad elhasznált papír mennyiségét – ezáltal a szobádat is sokkal környezetbarátabbá varázsolhatod. Ha érdekel, akkor csak olvass tovább!

– Jegyzetelj a számítógépen! Vázlatokat, pizkozatokat készíthetsz anélkül is, hogy papírt használnál. Persze mindig mentsd el őket, mert ha a számítógéped felmondja a szolgálatot, akkor sokat veszíthetsz.

– Hasznosítsd újra a régi papírokat! Biztosan rengeteg papír veszt körül, amit semmire sem használsz. Érdemes ezeket újrahasznosítani, és például csomagolóeszközként használni.

– Szortírozz a dupla dolgok között! Ha egy vagy két példányban is meg van neked valami, akkor érdemes ezeket kiszortírozni – valószínűleg nem lesz szükséged mindenre, és így helyet is takaríthatsz meg.

– A digitális eszközök segítenek abban is, hogy ne kelljen minden anyagodat papíron tárolnod. Egy kis előre tervezéssel és a modern technika kihasználásával egyszerre sok papírt spórolhatsz, ezzel együtt rendezettebb lesz a környezeted, és a Földet is véded.

Őrizd meg a nyár hangulatát

Szeretnéd még sokáig megtartani azt a klassz hangulatot, ami Segész nyáron kísért? Akkor fogadd meg az alábbi néhány egyszerű tanácsot, és csempézd vissza egy kicsit a napsütést az életedbe, mielőtt beköszönt a ködös ősz!

– Hallgasd azokat a dalokat, amelyekre a legjobbakat buliztál a nyáron, vagy ami napozás közben szólt a füledben. Álmodozz a lágy hullámverésről és a napfényről!

– Megédesíti a szürke hétköznapokat a nyárt idéző gyümölcsízű, például barackos szájfény.

– Tartózkodj minél többet a szabad levegőn. A napsugarak serkentik a boldogsághormonok termelődését.

– Vedd fel kedvenc bikinidet, és ússz egy nagyot. Fitt leszel tőle, és a nyaralás jut róla eszedbe.

– Keresd ki a legszebb fotót a nyaralásodról, tedd ki az ágyad mellé – szép álmot hoz éjszakára, reggel pedig pedig gondoskodik a jókedvedről.

TARKA OLDAL

1	2	3	4	5			6	7	8	
9							10			
11			12		13	14				
		15						16	17	TT
18	19					20	21		22	
		23	24	25						
26	27					28			29	
30					31		32			
								33		GY

Keresztrejtvény

- No, milyen volt a vakációtok?
- Rémes. Képzeld el...
- A befejezést a rejtvényben talárod.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Más irányba megy, 10. Zene betűi, 11. Keresztül, 12. Csavaroz, 15. A poén harmadik része, 16. Cselekedet, 18. Nyakvédő, 20. Nátrium, 22. A földre, 23. A poén befejező része, 26. Új-Zéland őslakója, 28. Összevissza köhög, 30. Fülünkkel halljuk, 32. A jelzett évben, 33. TGY.

Függőleges sorok: 2. Vő szerbül, 3. Latin kötőszó, 5. Nem arra, 6. Személyes névmás szerbül, 7. Molett, 8. Vas vegyjele, 13. Fordítva ételízestítő, 14. Séf, 15. Szűrőkület, 17. Innen más-hova, 21. Moszat, 24. Mezei rágcsáló, 25. 51 római számmal, 27. Aga betűi, 29. Tölt, 31. 1001 római számmal.

Betűrejtvények

1

2

3

4

G^{CS}YKREEE

G S
U A

SZ
Ő G

P
NKA

Skandináv rejtvény (23.)

Rejtvényünkben egy szállóigévé vált Petőfi-vers címét talárod.
Ezt kell megfejteni.

	AZ EGYIK ÓCEÁN		KIS ÉVA		A VÉRTANÚK	ÁRTATLAN	VERSET MOND		SEMMI ÍZE		BÁCSKAI
	EGY		HEGYES ELLENÉTE		VÁROSÁBÓL VALÓ	SZERBÜL	NÉVELŐ		ASVÁNY HALKAN MOND		HELYSÉG
											URÁN
											ÁTHAJLÓ
	FRANCIA FOLYÓ						AZT KÖVETŐEN				
	AMERICIUM			SAVÓBAN VAN			ÉTELÍZESÍTŐ				
	ÉGITEST						5				
OLASZ-ORSZÁG			HANGTALAN ÜNNEP		MÓDI				VÉGTELEN LÍRA		
			KÚRA BETŰI		DŰL BETŰI				ADY ENDRE MŰZSÁJA		
FÉL ÓT		NŐI NÉV					50		BOLGÁR PÉNZ		
VENDÉGLŐI LAP							MÁS BETŰI		FÜRDÉSI KELLÉK		
		BECÉZETT SZÜLŐ			DÉL		DEHOGY!				
		MAGAM			TANTÁL	SZERB IGEN	ÁRADAT	KÉNT TARTALMAZÓ			
EREINKBEN KERING				JAPÁN	A TANULÁS EREDMÉNYE			JUTTAT NÉPIESEN		LUXEMBURG	ZAMBIA
					SUGÁR			AUSZTRIA			
						SPANYOL HAJÓHAD				RÓTVAD	

Keresztszavak

	F	M	C						
	Ö	E	S						
	L	G	E						
S	Z	E				B	O	R	
E	S	T				S	É	K	
L	E	G				Ő	R	E	
	P	Í	Z						
	E	T	NY						
	R	I	E						

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen, csak arra vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj.

Játék a szavakkal

ÁZTAT

GARAT

LEVÉL

ORVOS

PORTA

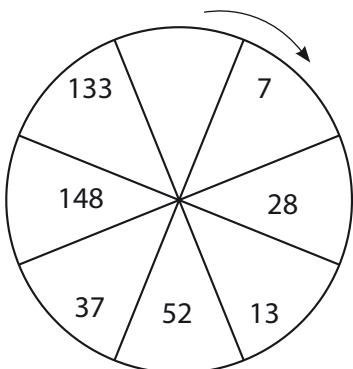
RETEK

TAMÁS

UDVAR

Próbáld a szavakat olyan sorrendbe rakni, hogy a kiemelt oszlopban egy európai nemzet neve alakuljon ki.

Körszámтан

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Betűdominó

R	B	S	I
M	A	A	L

Ha helyes sorrendbe rakod a dominólapokat, egy őszi gyümölcs nevét kapod eredményül. A kezdő lapot megjelöltük.

Kitöltőcske

1	SZ				
2					
3					
4					
5					

Meghatározások:

1. Nagyon kedvel,
2. Jól kiporol,
3. Női név,
4. Konyhakerti növény,
5. Keresgél.

Az átlóba egy őszi munka neve kerül.

A 21–22. szám megfejtései

Keresztrejtvény

Nézzon csak engem, és ha nevetek, akkor maga is nevéssen.

Betűrejtvények

1. operatőr, 2. képernyő,
3. egyenletes, 4. szerszám

Óriásrejtvény

Szenteleky Kornél: Isola Bella, Kesergő szerelem;
Móricz Zsigmond: Hét krajcár, Sárarany, Kerek Ferkó, Rokonok, Uri muri

Szókíhúzó

törlőgumi

Betűpótlás

1. Torontálvásárhely,
2. Székelykeve

Körszámtan

53 – A kezdő számhoz hozzáadunk 22-tőt, majd kivonunk belőle 19-et, és így folytatjuk
9 – a körcikkekben levő számjegyeket összeadjuk, és az eredményt beírjuk a szembe levő körcikkekbe

Anagramma

kisérettségi

Keresztszavak

vízszintesen: szedrezés, elsietett, levetkőző
függőlegesen: földieper, szeretete, érmet kapó

Szókíhúzó

szörfdeszka

Egy kis logika

1. kellemes, 2. vakációt,
3. kívánunk

Csupa 8-as

$888+88+8+8+8 = 1000$

A 20. skandináv rejtvény megfejtése:

SENT IVÁN HAVA, MEDÁRD NAPJÁN HA ESIK, NEGYVEN NAPIG MEG SEM ÁLL

Könyvjutalmat kap:

Szécsényi Kata, Ada

A 21–22. skandináv rejtvény megfejtése:

PÜNKÖSDI KIRÁLYVÁLASZTÁS

Könyvjutalmat kap:

Csépe Dominik, Temerin

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

Győr, az örök újjászülető

Az egykori kelta Arrabona már a kezdetektől fontos településnek számított, története összefonódott három meghatározó folyójával, a Monosi-Dunával, a Rábával és a Rábcával, ahol átkelőhely és fontos kereskedelmi út alakult. A római tábor, majd avar település a honfoglaló magyarok számára is vonzó, vagyis hasznos vidék volt, hiszen vízben bővelkedett, s az ország nyugati határterületének védelmében is fontos szerepet szántak neki. A város, mely egyszerre vált megye- és püspöki székhellyé, kettős irányítás alá került. Egyházi része a Civitas Capituli (a mai Székesegyház, Püspökvár és Káptalándomb környéke), míg a királyi a Civitas Regis (a Káptalándombtól keletre) felügyelete alá. Mindkét hatalomnak jogában állt az itt lakók sorsáról dönteni. Győr fontosságát már ekkor jelzi a híres példastatua-lás, miszerint a felnégyelt Koppány testének egyik részét István király a város kapujára tűzte ki.

Mivel a város a legfontosabb középkori hadi út mellett helyezkedett el, sok ostromot kellett elszenvednie. Többször támadta az osztrák, fel-dúlta a tatár és a török, de Győr mindennel dacolt. Nem vetette vissza, hogy a 13. században elnyert szabadságától megfosztották, s csak a 18. században nyerhette azt újra vissza. Még a tűzvészek sem tudták elpusztítani, hiába nevezték a török történetírók Janik Kulának, vagyis „égett városnak”. A törökökkel folytatott csatározások miatt Ferdinánd király szükségesnek látta a várrendszer korszerűsítését. Ma ismert, sakktábla alaprajzú utcahálózatának kiépítése az 1566. évi tűzvész következménye.

A gazdag kereskedőváros pezsgő élete a következő évszázadokban a fejlődés jegyében telt. Német lakosság és jezsuita papság települt a megfogyatkozott polgárság helyére. Virágzott a céhes ipar és a marhakereskedelem. A Belvárosban ekkortájt már petróleumlámpák világították meg az utat, s hamarosan új városrészek épültek. A szabályozott Rábán és a Mosoni-Dunán megindult a gőzhajózás, mely Győrt rövid ideig a gabonakereskedelem központjává varázsolta. A vasútvonalak kiépülésével és a Duna szabályozásával azonban a vízi szállítás korszerűtlenné vált. A városnak az iparra kellett összpontosítani. A trianoni békeszerződés hatására aztán Győr szerepe megváltozott. Egyszeriben

határvárossá vált, elvesztve az egykori vármegye jelentős részét, új közigazgatási határokhöz alkalmazkodva.

A város azonban ennek ellenére is gyarapodott. Hidak, templomok épültek, fejlődött a közlekedés, az oktatás és a betegellátás. A II. világháború alatt az ország második ipari centrumává, vasúti csomópontjává, s ezzel együtt a bombatámadások célpontjává is vált. A harminchat légitámadás után alig maradtak sértetlen épületei, de a város szívósan kitartott. A 20. században új településekkel bővült, s így lett mára százharmincezer fős megyeszékhely Magyarország harmadik legjelentősebb ipari városa.

Az ősi város a Káptalándomb köré települt. Kanyargós, síkatorszerű, kockaköves utcák visznek a legrégebbi épület, a Püspökvár felé, melynek eredete a 13. századra tehető, de folyamatos bővítésének, átalakításának köszönhetően a gótika, a reneszánsz és a barokk stílus is rajta hagyta kézjegyét. Mivel ez a terület ma is egyházi központ, a látogatók előtt sajnos zárva tartja kapuit, csak kívülről csodálhatjuk szépségét. Ugyanezen a téren található a Szent Lázár-plébániatemplom, s mellette egy modern szálloda, mely a gótika jegyeit öltötte magára. A hotel előtti rokokó szoboralak a Lucifert mélybe taszító Szent Mihályt ábrázolja. Kis utcácska vezet innen a régi papneveldehez, mely ma az egyháztörténeti gyűjteménynek ad otthont.

A már említett barokkot képviseli a bencés rendház, az orsolyiták Szent Anna-temploma és a szerb ortodox templom. Utóbbit a török elől menekült szerbek építették. Érdemes bepillantani, hiszen az épület megkopott külseje szép, 17. századi berendezést rejt. Az olasz mintára épített karmelita templom szintén barokk alkotás. Kriptája csontkamra (osszárium) is, melynek tökéletes szigetelését a Rába közelsége sem tudta kikezdeni. A hozzá kapcsolódó kolostorban szállodát alakítottak ki, mely számtalan győri rendezvénynek ad otthont, köztük a Barokk Lakomának, melynek során 18. századi ételek kerülnek az éhes gyomrokba – természetesen a korhű felszolgálást követően.

A merészebbek belevághatnak egy hosszabb túrába a hat kilométeres Holt-Rába tanösvényen, melynek különösen nyáron és ősszel varázslatos a növény- és állatvilága, vagy a péri reptérről levegőbe emelkedve fölülről is megtekinthetik a folyók városát, mely vizei révén a horgászok számára is remek elfoglaltságot ígér. Ha még ezek után is szeretnének kipróbálni valami újat, ami Győrré jellemző, kóstolják meg a tejes tésztából készült győri páros zsemlet, melynek receptje a középkor végén került Magyarországra!

A városháza

A Cziráky Panzió

Amy Winehouse mindörökre

A hogyan az várható volt, a július 23-án elhunyt Amy Winehouse kiadványai iránt jelentősen megnőtt a kereslet. A rajongói szeretet egy cseppet sem halványult. Az Egyesült Királyságban a várakozásnak megfelelően elfoglalta az albumeladási lista csúcsát Amy Winehouse második stúdiólemeze, a 2006-os *Back to Black*, csak július 24-e és 30-a között 44 076 példány fogyott el belőle. Az énekesnő első, 2003-as *Frank* című stúdióalbuma az ötödik helyen található. Németországban a *Back to Black* a második, a *Frank* a 12. pozícióra tért vissza. Az Amerikai Egyesült Államokban a *Back to Black* a kilencedikről a hetedikre, a *Frank* az 57. helyről a 33. pozícióba jött fel. Az utóbbi korábban ilyen magasan egyik piacon sem járt.

Természetesen nemcsak Amy nagylemezei, hanem különálló dalai iránt is nagy a kereslet – a brit hetvenötös mezőnyben nyolc, a német százas mezőnyben hat szerzeménnyel képviselteti magát. Mindkét piacon a *Back to Black* a legkelendőbb, a brit rangsorban a nyolcadik, a németben a 18. helyen szerepel. Az énekesnő legnagyobb slágere, a *Rehab* a brit listán a 29., a németben a 27. helyet foglalja el. A briten a *Tears Dry on Their Own* is megelőzi, erre a 27. pozícióban lelünk.

Harmadik stúdiólemez?

Szinte még el sem temették Amy Winehouse-t, a sajtóban máris elkezdődött a

találgatás arról, mi lesz a harmadik stúdiólemeze. Amikor az énekesnő május végén, nem sokkal tervezett kilencállomásos európai koncertsorozata előtt ismét elvonókúrán kötött ki, a Universal Music alá tartozó Island Records egyik, nevét nem vállaló munkatársa a sajtónak azt nyilatkozta, hogy a várva várt album már elkészült: – A kiadó éppen véglegesítette volna a megjelenési időpontot, amikor megtörtént az újabb baj. Amyre hosszabb kezelés vár, annak végezetéig semmiképpen sem jelentik be a kiadás dátumát – mondta. Korábban felröppentek olyan hírek, hogy Amy készülő CD-jén a soulzene helyett a reggae került a középpontba, de a váltás nem nyerte el lemezcégenek tetszését, és a vezetőség utasította őt az eredeti irányvonal megtartására. Ezeket az információkat azonban a kiadó részéről hivatalosan senki sem erősítette meg. Tavasszal a botrányhős keresztlánya, a szintén énekesnő Dionne Bromfield beszélt arról, hogy már hallotta az új szerzeményeket, amik szerinte nagyon jók.

A brit sajtó a múlt hét elején arról számolt be, hogy rengeteg dal és dalkezdemény maradt hátra az énekesnőtől, aztán végre illetékes is megszólalt. Az Island Records egyik szóvivője elmondta: Amy Winehouse a harmadik stúdióalbumára tizenkét szerzeményt tervezett. Az énekesnő az elmúlt két-három évben többször is dolgozott stúdióban, de a szóvivő szerint a dalok nem nyerték el végző formájukat, a legtöbbnek csak az alapja készült el. Amy szülei, menedzsmentje és a

kiadó közösen dönt arról, hogy ezek a nyilvánosság elé kerülnek-e.

Abban biztosak lehetünk, ha valóban vannak félkész dalok, azok előbb-utóbb napvilágot látnak, hiszen hatalmas bevétel hoznak a készítőinek és az örökösöknek, erről pedig senki sem akar lemondani. Amy halálával jelentősen megnőtt a kereslet az eddigi két stúdióalbuma iránt.

Az énekesnő édesapja, Mitch Winehouse kábítószerfüggő fiatalokat támogató alapítvány indítását tervezi. A búcsúztató szertartáson jelentette be, hogy szeretné létrehozni az Amy Winehouse Alapítványt, hogy segítsen azokon a drogfüggő fiatalokon, akik saját zsebből nem tudják finanszírozni a kezelésüket. Állítása szerint nekik jelenleg két évet kell várniuk az államilag támogatott rehabilitációra.

Forrás: Új Szó, music.hu

Star Wars-hősök pénzekben

Niue egy kicsiny sziget a Csendes-óceánban, és eddig nem sok mindennel hívta fel magára a figyelmet, de ez most megváltozik. Legalább is a Star Wars-rajongók biztosan megjegyzik a szigetecskét. Niuenek hivatalosan II. Erzsébet királynő az uralkodója, mivel a szigetország Nagy-Britannia felségterülete alá esik – egészen pontosan Új-Zéland fennhatósága alá. Emiatt az ország fizetőszközén továbbra is a királynő arcképe fog díszelni, a másik felén viszont új figurák bukkannak majd fel, mégpedig a **Star Wars** sorozat tiszteletére. Így tehát Niueben **Darth Vader**, **Luke Skywalker**, **Yoda** mester és **Han Solo** látszódik majd a pénzekben, sőt **Chubaka** is teljesen megszokott látvány lesz a kis érméken. Pontosabban megszokott lenne, ha a kormány az érméket a kereskedelmi forgalomban használná, nem pedig **gyűjtőknek** szánná, hiszen mégiscsak elfogadhatatlan például fagyit venni egy olyan érmével, amelynek egyik felén II. Erzsébet királynő látható, a másikon pedig a sötét erők hercege, Darth Vader.

A teljes sorozat negyven érméből fog állni, és egyelőre 7500 sorozatot készítenek. Az első darabokat már bemutatták Ameriká-

ban, a chicagói numizmatikai kiállításon, és azóta a forgalomban is megjelentek. Az érméket Új-Zélandon készítik, mivel az 1400 lakosú Niue-nak nincs önálló pénzverdeje, a sorozat utolsó darabjait pedig 2014-ben verik. A kormány a különleges érmék eladásából keletkező bevételből az államkasszáját szeretné feltölteni.

Nagyon kínos, ha egy világsztárt kopipintással vádolnak. Nemcsak magának szerez ezzel kellemetlen perceket, hanem a rajongóinak is csalódást okoz. Sokszor maga a sztár csak előadói szerepben van jelen, nem is tehet a plágiumról, vétkes csupán annyi, hogy informálatlan. Nem tudja, hogy amit épp próbál eladni, azt már más megmutatta előtte. Legyen szó viszont a zeneszerző, a szövegíró vagy a klipkészítő bakijáról, mégis a sztár sínyli meg, őt faggatják lépten-nyomon, hogy miért csórtá el mások ötleteit. Persze olyan esetben teljesen jogos a faggatózás, ha a sztárelőadó egyben a zeneszerző és a szövegíró is. Az alábbiakban két sztárról olvashattok, akik az utóbbi időkben kínos koppintásgyanúba keveredtek.

Rihanna gyanús klipje

Plágiumgyanú sodorta bajba a vadóc énekesnőt, a 21. század fekete párducát, Rihannát is. Februárban már nagyot robbant a botrány az S&M klipje miatt, amely állítólag a híres fotós, David LaChapelle egyik munkájának teljes koppintása. A tárgyalásra vi-

Rihanna és Lady Gaga ügyes-bajos dolgai

szont nyárig várni kellett. Itt azt boncolgatták, hogy az S&M videóban látható rózsaszín szobás jelenet és David LaChapelle fotós, Striped Face című fényképe között mekkora a hasonlóság. A tárgyaláson egyre rosszabbul kezdett állni Rihanna szénája, mivel a bíróság egy másik, ún. kék szobás jelenetről is úgy ítélte meg, hogy szinte tökéletesen megegyezik LaChapelle egy másik képével.

A fotós azt nyilatkozta, hogy különben nagy rajongója az énekesnőnek, de ezzel most eszmei kárt okozott neki: – A zenészek is fizetnek azért, ha egymás dallamait használják. Ez nem működik másképp sem, ha egy művész vizuális termékét akarják kölcsönözni az előadók – mondta a fotós és ebben teljesen igaza van. Azt már csak zárójelben tesszük hozzá, hogy az eszmei kár világméretű reklámmal is párosult az ügy által.

Lady Gaga gyanús dalai

Szerzői jog megsértése miatt indulhat per Lady Gaga ellen is. Nemrég ugyanis Rebecca Francescatti énekesnő azt állította, hogy Lady Gaga újabb slágere, a Judas kísértetiesen hasonlít az ő Judas című dalára, amelyet 1999-ben adott ki. A történet legnagyobb érdekessége, hogy Rebecca egykori basszusgitáros a több dalban is segédkezett Lady Gaga Born This Way című albumán – amin a Judas is szerepel – ez pedig további találgatásokra adhat okot.

Ha csak ez az egy eset lenne, az ember még elintézné fejcsóválva. Nemrég viszont

Madonna is hangot adott felháborodásának, hogy Lady Gaga túl közel merészkedett az ő stílusához, mintha valamiféle „új Madonna” megjelölésre pályázna, és ez lassan már a dalain is érezhető. A nyolcvanas évek popkirálynője szerint Lady Gaga Alejandro száma, a La Isla Bonitára emlékeztet, a Born This Way, az Express Yourselfre, a Fame Monster pedig a Material Girlre.

Gaga általában nem rejtí szőnyeg alá, hogy melyik számot, dalt vagy albumot, kik ihlették meg. A The Fame albumot például David Bowie, The Queen, Boney M, Blondie, Rihanna, míg a Born This Way-t Madonna, Whitney Houston, Bruce Springsteen, Iron Maiden, Kiss, The Queen, Pat Benatar és En Vogue. Ennek ellenére egyesek mégis úgy vélik, hogy a sok már kitalált (és lecsengett) stílusegyveleg helyett jobb lenne, ha Lady Gaga valami teljesen egyedivel rukkolna elő.

Összeállította: L. M.

Egy furcsa találkozás

Debbie Harry nemrég kijelentette, hogy nagyon bírja az LMFAO-t. A csapatnak több se kellett, máris felkérték az egykori Blondie énekesnőjét, hogy szerepeljen az új klipjükben, amelyet a Sexy And I Know It dalhoz készítenek. Az LMFAO nagyra tartja a nyolcvanas évek sztárját: – Tényleg nagyon jó hallani, hogy Debbie szeret minket, mivel nagy rajongói vagyunk a Blondienak. Többször játszottunk Blondie-dalokat a szettjeinkben, a Rapture a legnagyobb kedvencünk! Nagyon szeretünk olyan előadókkal dolgozni, akik inspirálnak bennünket, vagy mi őket – mondták a bozontos hajú LMFAO-tagok.

A Blondie zenekar egyébként a hetvenes évek közepén vált ismertté. Az együttes az amerikai punkrock és new wave zene egyik

úttörője volt. Az énekesnőjük Debbie Harry hangjával és külsejével egyaránt hódított, több filmben is szerepelt. Az LMFAO sokkal újabb formáció, 2006-ban alakultak, számunkra pedig leginkább onnan ismertek, hogy eredetileg ők éneklék a Scream my name dalukban az „álljunk össze, mint két kicsi legő”, nálunk Fluor Tomi által népszerűvé

lett szövegrész. Az LMFAO és Debbie Harry együttműködést sokan várják, remélhetőleg sor kerül rá, hiszen a két világ találkozása érdekes újdonságokat hozhat.

Irodalmi tábor

2011. július 18-a és 22-e között 26 vajdasági magyar gyereknek adott otthont az újvidéki Apáczai Diákotthon.

A Vajdaság különböző településeiről (Nezsényből, Martonosról, Magyarkanizáról, Bácsföldvárról, Tiszakálmánfalváról, Temerinből, Óbecséről, Nagyikindáról, Doroszlóról és Ürményházáról) érkező tanulók számára az újvidéki székhelyű Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete Nagy Margit elnök vezetésével irodalmi tábort szervezett.

Az idei, 1. tábor Gion-tábor volt az író születésének 70. évfordulója alkalmából. Az olvasni szeretők, bizonyos fokú szövegismerettel már rendelkező gyerekek egy héten át Gion Nándor műveivel foglalkozhattak. A tábor főszerzője mgr. Viola Lujza magyartanár volt, de foglalkozásokat rajta kívül Kollár Mária, Dulka Gyöngyi és Brindza Ildikó tanárnők is tartottak.

A táborozók szerdán ellátogathattak Szenttamásra is, ahol megtekinthették Gion Nándor szülőházát, valamint az író műveiben szereplő fontosabb, s ma még fellelhető helyszíneket. Az emlékházban Drobnyik Aranka tanár foglalkozott az irodalomkedvelő diákokkal. Az aznapi tartalmas program zárásaként a Tanya-színház előadását is megtekinthették.

Pénteken délelőtt a résztvevők feladatlapokat töltöttek ki, majd jeleneteket mutattak be egy-egy regényrészletből. A Ki mit tud vetélkedőn főleg zeneszámokat adtak elő a legbátrabbak. Az összefoglaló feladatlapot Kovács Franciska óbecsei tanuló oldotta meg a legsikeresebben.

Versfaragás kategóriában Hegedűs Hajnalka (Doroszló), Illés Margit (Temerin), Gyenge Arnold (Ürményháza) és Péter Luca (Bácsföldvár) emelkedtek ki.

Megzenésített vers kategóriában a Pocokok együttes (Gyenge Arnold, Ürményháza; Brindza Beatrix, Doroszló; Kovács Franciska, Óbecse; Nagy Regina, Magyarkanizsa és Király Nóra, Temerin) és a Nyársugár együttes

(Szajler Dorottya, Temerin; Détári Apollónia, Nagyikinda; Oszlanszki Áron, Ürményháza; Péter Luca, Bácsföldvár és Hencsár Dorottya, Doroszló) ért el első helyezést.

Dramatizációban a legsikeresebb teljesítményt a Dinamit nevű csapat nyújtotta, melynek tagjai Pálkás Valéria (Nezsény), Nagy Regina (Magyarkanizsa), Kovács Franciska (Óbecse), Kancsár Anasztázia (Nagyikinda) és Takács Filip (Doroszló) voltak.

A táborozók esténként népdaltanuláson, városnézésen és filmvetítésen (A kárókatónak

még nem jöttek vissza, Sortúz egy fekete bivalyért) vettek részt.

Táborzáráskor a legsikeresebbek jutalomban részesültek.

A gyerekek egy heti teljes ellátását a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete biztosította.

Minden résztvevő sok-sok tapasztalattal, élménnyel és új ötlettel tért haza, ami remélhetőleg további elmélyült olvasásra ösztönöz majd gyereket s felnőttest egyaránt.

Brindza Ildikó

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Uj 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Megbízott főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■